

ΑΙ ΜΟΥΣΑΙ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

ΤΗΣ ΕΥΓΕΝΕΙ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΛΟΓΙΩΝ

ΔΙΕΤΘΥΝΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΛΕΩΝΙΔΟΥ Χ. ΖΩΗ

ΕΤΟΣ Γ'.

15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ΛΡΙΘ. 54

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δ. Μαρτελάου· Κοινωνική και Πολιτική κατάστασις τῆς Ἐπτανήσου ἐπὶ Ἐνετοκρατίας μέχρι τῆς Ἐνώσεως (Μελέτη ἀναγνωσθεῖσα ἐν τῷ συλλόγῳ Φιλομαθῶν· συνέχεια)—Λεωνίδου Χ. Ζώη· Ἀναμνήσεις—Γ.Δ. Μάνεση· Δημόσια Θεάματα ἐν Κεφαλληνίᾳ.—Ἄνδρ. Λασκαράτου· Τὸ πουλάκι μου (ποίησις). Ἀναλφαβήτου· Στιγμαὶ τέρψεως—L. Gualtieri· Ἡ αὐταπάρνησις (δρᾶμα κατὰ μετάφρασιν Γ. Κ. Σφήκα.—Ἀγγέλου Καλκάνη· Προσφορὰ δακρύων (ποίησις)—Βιβλιοκρισία καὶ ἀγγέλματα—Εἰδήσεις..—Annonce.

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Ο «ΦΩΣΚΟΛΟΣ»

Σ. Ν. Καφοκεφάλου

1894.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

ΑΙ.Σ.Β. 42.46.0059

ΑΙ ΜΟΥΣΑΙ

ΤΕΡΑΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ

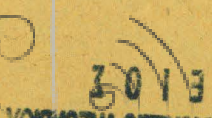
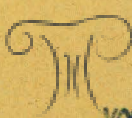
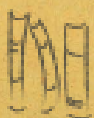
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΟΥΣΑΙ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ

ΑΙ ΜΟΥΣΑΙ

ΔΕΚΑΗΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

ΕΤΟΣ Γ'.

18 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1894

ΦΥΛΛ. ΝΔ'.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΠΤΑΝΗΣΟΥ ΑΠΟ ΕΝΕΤΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΜΕΧΡΙ

ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Μελέτη αναγνωσθείσα εν τῷ «Συλλόγῳ τῶν Φιλομαθῶν»

τῆν 16 Ὀκτωβρίου 1894.

ὑπὸ τοῦ δικηγόρου κ. Διον. Μαρτελάου,

(Συνέχεια)

Ἡ ἐκπαίδευσις ἦτον ἐν Ἑπτανήσῳ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ὡς ἦτον καὶ εἰς τὰ λοιπὰ Κράτη τῆς Εὐρώπης, ὡς παρατηρεῖ καὶ ὁ ἡμέτερος ἱστοριογράφος Π. Χιώτης, δὲν ἦτον ὁμοῦ εἰς τοιοῦτον βαθμὴν ὡς περιεγράφη παρὰ τινῶν φανατικῶν, καθέσθον ἐπὶ Ἑνετοκρατίας ὑπάρχον ἐν Ἑπτανήσῳ καὶ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα, ἐνθα ἐδιδάσκετο καὶ ἡ παλαιὰ καὶ ἡ νέα Ἑλληνικὴ, ἡ Λατινικὴ καὶ τὰ ἐγκύκλια μαθήματα. Ὡς πρὸς τοῦτο, ἐκτὸς τῆς ἀξιολόγου διατριβῆς τοῦ ἡμετέρου ἱστοριογράφου Χιώτου πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐνταῦθα ἀναγνωσθείσης, παραπέμπομεν τὸν βουλόμενον ἐκ τῶν ἀκροατῶν μας ἵνα ἀρυσθῇ ἐκτενεστέρως γνῶσιν ἐκ τῆς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐκτενοῦς μελέτης τοῦ ἀρχαιο-οδίφου καὶ μέλους τοῦ Συλλόγου Δε Βιάζης καταχωρηθείσης εἰς τὸ ἀξιολογὸν περιοδικὸν Κυψέλη ἀπὸ φύλλα 5-8. Καὶ δικηγόροι καὶ ἄλλοι ἐπιστήμονες μετὰ τὴν ἐν Ζακύνθῳ ἐκπαίδευσιν μετέβαινον καὶ ἐσπούδαζον εἰς τὰ πανεπιστήμια τῆς Ἰταλίας. Δύναμαι γὰρ ἀναφέρω τὸν Νικόλαον Κούρτσολαν καὶ τὸν Νικόλαον Μαρτελάου, προπάτορά μου, σπουδασάντας ἐν Ρώμῃ κατὰ τὸ 1625 ὁ μὲν Κούρτσολας τὴν Φεολογίαν ὁ δὲ Μαρτελάος τὰ νομικά. Τὸ ὄνομα τοῦ Νικολάου Μαρτελάου εἶνε σημειωμένον ἐν τῷ γενεαλογικῷ δένδρῳ τῆς οἰκογενείας μου μετὰ τὸν τίτλον *Dottore in legge*. Περὶ ἀμφοτέρων ἀναφέρει ὁ ἀνω ἀναφερόμενος Χιώτης ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ Κούρτσουλα τυπωθέντι τῷ 1863.

Ἰσοεῖς ἐπληρόνοντο ὑπὸ τῶν ἀρχόντων καὶ ἐδίδασκον εἰς τὰ σχολεῖα τὰ τέκνα τῶν πτωχῶν. Κατὰ δὲ τὸ 1576 διωρίσθη διδάσκαλος ὅστις ἐπληρῶνετο ἀπὸ τὸν Δῆμον ἵνα διδάσκῃ τὰ τέκνα τῶν πτωχῶν, ἦτον δὲ ἀπνηγορευμένον νὰ προσλαμβάνωνται τέκνα τῶν πλουσίων, ἐβραβεύοντο δὲ οἱ ἀναγεύοντες μαθηταί, καὶ πολλοὶ εὐγενεῖς διὰ διαθέτης κατέλιπον τὴν περιορίσιν των πρὸς συστάσιν σχολείων.

Ἐν τῷ ἐνταῦθα ἀρχειοφυλακείῳ σώζεται διάταγμα τοῦ Συμβουλίου τῆς κοινότητος ἦτοι *del Conclave* πρὸς τοὺς ἡγουμένους τῶν Μονῶν καὶ πρὸς τοὺς ἐπιτρόπους ἐκκλησιῶν καὶ χωρίων, ὅπως ἐξ ὀρισμένου εἰσοδήματος συστηθῶσι σχολεῖα εἰς ἕκαστον χωρίον δι' ἀνάγνωσιν καὶ γραφῆν τὰ αὐτὰ ἐλάμβανον χώραν καὶ εἰς τὰ λοιπὰ μέρη τῆς Ἑπτανήσου.

Καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐν Ἑπτανήσῳ καθομιλουμένην γλῶσσαν ἦτον γλῶσσα ἑλληνικὴ τὴν ὁποίαν ἠδύνατο πᾶς τις νὰ ἐννοήσῃ καὶ μὴ ἑπτανήσιος, διότι δὲν ἦτον ἐκ τῶν συνήθων καλουμένων γαλλιστὶ *patois* καὶ ἰταλιστὶ *gergo*, δηλαδὴ μίγμα συνθηματικῶν λέξεων τὰς ὁποίας ὁμιλοῦσιν εἰς τινὰ μέρη τῆς Ἰταλίας τῆς Γαλλίας καὶ αὐτῆς τῆς Ἑλλάδος, διότι ἐγράφετο μετ' Ἑλληνικὴν σύνταξιν.—Ἐνθουμοῦμαι ὅτε διετέλουν Πρωτοδίκης ἐν Σύρῳ ὅτι ἐνίοτε ἐπαρουσιάζοντο πρὸς ὅσον ὡς μάρτυρες ἐνώπιον τοῦ Κακουργιοδικείου τὰ ὁποῖα δὲν εἴξευρον νὰ ὁμιλῶσι εἰμὴ τὸ *patois* ἐκεῖνο τοῦ τόπου των καὶ ἐχρειάζετο νὰ ἔχωμεν διερμηνεῖα πρὸς μετάφρασιν τῶν καταθέσεων των.

Καὶ ἐν Ἰταλίᾳ ἡ γλῶσσα δὲν ἤρχισε νὰ κανονίζεται εἰμὴ ἀπὸ τοῦ μεγάλου ποιητοῦ Δάντου ὅστις ἐκανόνισε τὸ ὕφος διὰ τῶν ἀθανάτων ποιημάτων αὐτοῦ, ἡ Κόλασις, τὸ Καθαρτῆριον, καὶ ὁ Παράδεισος, τὰ ὁποῖα ἤρχισε νὰ συντάττῃ ἀπὸ τοῦ 1302 μέχρι τοῦ 1313, δημοσιευθείσης τῆς πρώτης ἐκδόσεως τὸ 1472 καὶ ἔκτοτε ἤρχισε νὰ κανονίζεται ἡ γλῶσσα.—Ἐἴθε μέγας τίς ποιητὴς νὰ ἐγεννᾶτο καὶ ἐν Ἑλλάδι ὅπως κανόνισῃ τὴν γλῶσσαν.

Καὶ ἡ γλῶσσα τῶν λογίων γράφεται κατὰ τὸ δοκοῦν ἐκείνῳ δὲν ὑπάρχει κεκανονισμένον ὕφος ὡς ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἐν Γαλλίᾳ, διότι ἐκεῖ ὑπάρχουσι τὰ κλασικὰ κείμενα τὰ ὁποῖα χρησιμεύουσι οὕτως εἰπεῖν ὡς φραγμὸς, καὶ διὰ τοῦτο ἔλεγεν ὁ Βιργίλιος εἰς τοὺς Ρωμαίους πρὸς κανονισμὸν τοῦ ὕφους *Exemplaria graeca versate diurna versate nocturna*. Ἐν Ἑλλάδι δὲν ἔχομεν ἄλλα κείμενα εἰμὴ τὰς ἐφημερίδας. Ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο παραπέμπομεν τοὺς ἀκροατάς μας εἰς τὸ ἀξιολογὸν σύγγραμμα τοῦ δικαστοῦ Ροῦδου τὰ Εἰδῶλα.

Καὶ διὰ τοῦτο οἱ πλείστοι τῶν διασήμων καὶ τῶν μετρίων ποιητῶν μας ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ὁποίων ὁ διάσημος Σολωμὸς παρεδέχθησαν τὸ δημοτικὸν ὕφος.—Καὶ τί δὲν ἐκφράζει τὸ εἰς δημοτικὴν γλῶσσαν συνταχθὲν ἐπίγραμμα ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου Σολωμοῦ «Ἡ Καταστροφὴ τῶν Ψαρρῶν», ἐνθα βλέπει τις τὴν δόξαν περιπατοῦσαν ἐπὶ τοῦ μαύρου λόφου τῶν Ψαρρῶν ἀριθμοῦσαν τὰ λαμπρὰ παλληκάρια, ἐστεφνωμένην μετὰ τὰ ὀλίγα ἔτι τὰ ὁποῖα κείμενα εἰς τὴν ἐρημον γῆν.—Ἄλλὰ τί γὰρ εἰπώμεν καὶ περὶ τοῦ ὕμνου πρὸς τὴν Ἐλευθερίαν τὸσον θαυμαστῶς μελοποιηθέντος ὑπὸ τοῦ εἰμνηστοῦ μεγάλου μετὰ τὸν Μιχαήλ Ἐπτανησίου ἠκολούθησαν

τὸ σύστημα τοῦτο τῆς δημοτικῆς γλώσσης. Καὶ ὁ Κεραλλὴν Λασκαράτος καὶ ποιήματα καὶ πεζογραφίας ἔγραψεν εἰς τὴν δημοτικὴν γλώσσαν, τὸ αὐτὸ καὶ ὁ ἕτερος Κεραλλὴν Τυπάλδος καὶ ὁ ἡμέτερος ἀξιόλογος ἐφημεριδογράφος Βερούκιος μέλος τοῦ ἡμετέρου συλλόγου, καὶ διὰ τοῦτο ἔχει καὶ πολλοὺς ἀναγνώστας. Ἦτον βεβαίως ἐν χρήσει εἰς τὰ δημοσία γραφεῖα καὶ εἰς τὰ Δικαστήρια ἡ Ἰταλική, πλὴν οἱ συμβολαιογράφοι ἔγραφον ἑλληνιστί, καὶ εἰς τὸ ἐνταῦθα Ἀρχιεπιφυλακτεῖον ὑπάρχουσι συμβόλαια καὶ ἄλλα ἔγγραφα συντεταγμένα εἰς τὴν ἀπλοελληνικὴν ἀπὸ τοῦ 1503, τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὰς ἄλλας Νήσους. Αἱ προκηρύξεις τῶν Προβλεπτῶν κατ' ἐξοχὴν διὰ τὰ χωρία μεταφράζοντο εἰς τὴν ἀπλοελληνικὴν, τινὰς δὲ ἐξ αὐτῶν ἐδημοσίωσεν ὁ ἄνω Δε Βιάζης ἐν τῷ ἄνω ἀναφερομένῳ περιοδικῷ «Κυψέλλῃ».

Ἐπὶ τῶν καὶ Σύλλογοι Γεωργίας πρὸς ἐμφύχωσιν τῆς καλλιέργειας τῶν γαιῶν καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι, περὶ ὧν ἀνέφερον ἐν τῇ ἄνω ἀναφερομένῳ ὁμιλίᾳ τοῦ ὁ ἱστοριογράφος Χιώτης.

Δικαστικά.

Ἐν Ἐπτανήσῳ ὡς καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις χώραις ταῖς ὑπὸ τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ἑνετίας ἴσχυεν ἡ Ἑνετικὴ Νομοθεσία. Ἡ Ἑνετικὴ Δημοκρατία διέπετο ἀπὸ τοῦ 997 καθ' ἡν ἐποχὴν θεμελιώθη μέχρι τοῦ 1242 διὰ διαταγμάτων τὰ ὅποια ἦσαν ἐσπαρμένα ἀτάκτως. Ὅτε κατὰ τὸ 1242 ὑπὸ τὴν ἡγεμονίαν τοῦ δουκὸς Τιεπόλου ἀπερασίθη ἡ συλλογὴ τῶν διαφόρων τούτων διαταγμάτων, διορισθέντων ἐπὶ τούτῳ τεσσάρων νομομαθῶν ὅπως τακτοποιήσωσι καὶ οὕτως εἰπεῖν καθηκοποιήσωσι τὰ ἐσπαρμένα ταῦτα Διατάγματα καὶ οὕτω συνετάχθη εἶδος ἀτελοῦ; Κώδικος ὑπο τὸν τίτλον *No vissima Veneta Statuta*. Εἰς τὸν Κώδικα τοῦτον ἐμπεριείχοντο καὶ ὁ Ποινικὸς Νόμος ἐν ἐξέδοτο ὁ ἡγεμὼν τῆς Ἑνετίας Ὅριος Μαστροπιέρος ἐπιγραφόμενος *Promissione del Maleficio*. Ὁ Ποινικὸς οὗτος Κώδικς προσέβλεπε περὶ κλοπῆς, ἀνθρωποκτονίας, ληστείας, κιβδηλοποιίας, πλαστογραφίας δημοσίων ἐγγράφων, ἀλλοιώσεως ἐμπορευμάτων, βιασμοῦ, καὶ αἱ ποιναὶ ἦσαν αὐστηρόταται. Ὡς πρὸς τὰ ἄλλα μὴ προβλεπόμενα ἀδικήματα ταῦτα ἐτιμωροῦντο κατὰ τὴν εὐσυνείδητον γνώμην τῶν δικαστῶν.—Μετὰ ἓνα αἰῶνα καὶ ἄλλαι ἐγένοντο διορθώσεις, ὥστε τὸ Ἑνετικὸν τοῦτον Στατοῦτον ἐτυπώθη τὸ 1477 συγκείμενον ἀπὸ ἐξ βιβλία, εἰς τὸ Στατοῦτον δὲ περιείχοντο καὶ οἱ δικονομικοὶ Νόμοι.

Ὁ Κώδικς οὗτος διέπε τὴν Ἐπτανήσον ἀπὸ τοῦ 1386 μέχρι τοῦ 1841 1 Μαΐου, καθ' ἣν ἡμέραν ἐδημοσιεύθη ὁ νῦν ἐν ἰσχύει Ἴόνιος Κώδικς περὶ τοῦ ὁποίου ἐν οἰκείῳ χρόνῳ.

Ἐν Ἑνετία πάποτε ἔλαβον ἰσχὺν οἱ Ρωμαῖκοὶ Νόμοι ὡς παρατηρεῖ καὶ ὁ Ἑνετὸς συγγραφεὺς Δανιὴλ Μενίν. Τὸ Ἑνετικὸν Στατοῦτον ἔχει πολλὰς ἐλλείψεις καὶ πρῶτον ἡ διαίρεσις τῆς ὕλης εἶναι πολὺ ἀτάκτος, ὡς εἶνε καὶ τῶν Ρωμαϊκῶν Νόμων, καὶ ἐὰν ὁ Ἰουστινιανὸς δὲν ἤθελεν ἐπιφορτίσει τὸν Τριβονιανὸν ὅπως μετὰ τοῦ Θεοφίλου καὶ τοῦ Δωροθέου συντάξωσι τὰς Εἰσηγήσεις ἐνθα ἐτακτοποιήθη ἡ ὕλη καὶ ἐταξινομήθησαν αἱ σχετικαὶ διατάξεις ἢ αὐτὴ ἀτάξια θὰ ὑπῆρχε καὶ εἰς τοὺς Πανδέκτας.

Ἀν καὶ τὸ Ἑνετικὸν Στατοῦτον ἐμπεριέχει διατάξεις ἀτάκτως ἐσπαρμένας, πλὴν οἱ δύο πρόλογοι αὐτοῦ ἐμπεριέχουσι κανόνας δικαίου καὶ παραγγέλματα περὶ ἀπογοιῆς δικαιοσύνης ἀνάξια τῆς μελέτης καὶ σήμερον ταντὸς Δικαστοῦ.

Ὡς πρὸς τὸ πρόνομιον τῶν ἀρρένων εἰς τὰς κληρονομί-

ας τὸ ὁποῖον πολὺ κατέκρινον καὶ τὸ ὁποῖον διετήρησε καὶ ὁ Ἴόνιος Κώδικς πρέπει τίς νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ἐβασίεζον ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς θέσεως τῶν οἰκογενειῶν ἐν Ἑνετία καὶ ἐν Ἐπτανήσῳ, ἐστηρίζοντο δὲ εἰς τοῦτο ὅτι τὸ θῆλυ ἦν ὡς τὴν προικαυτοῦ μετὰ τῶν πόρων τοῦ συζύγου ἐνῶ τὸ ἄρρεν ὡς ἐπὶ τὴν πλείστον ἔμενε μόνον.

Οἱ Ἑνετικοὶ νόμοι κατ' ἀρχὰς συνετάχθησαν λατινιστί καὶ περὶ τὰ τέλη τοῦ 1400 μεταφράσθησαν εἰς τὴν Ἑνετικὴν διάλεκτον καὶ ἐτυποῦτο τὸ λατινικὸν κείμενον μετὰ ἀπέναντι τὴν μετάφρασιν, ἐκτὸς τινῶν ἐξαίρεσεων κατὰ τὰς ὁποίας οἱ νόμοι ἐτυποῦντο μόνον λατινιστί, ὅλαι ὁμως αἱ δικονομικαὶ διατάξεις ἐδημοσιεύοντο κατὰ τὴν Ἑνετικὴν διάλεκτον μόνον.

[Ἐπεται συνέχ.]

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Τῆ Αἰωνία Μνήμη

ΤΟΥ ΠΟΛΥΚΛΑΥΣΤΟΥ ΜΟΥ ΦΙΛΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΙΣΑΡΟΣ ΡΩΜΑ

(Τελευτήσαντος τὴν 22ν Ὀκτωβρίου 1894.)

Ποῦ εἶνε ἡ νεότης σου ἐκεῖνη ἡ σφριγῶσα ;
Ποῦ τῆς ψυχῆς αἱ ἀρεταὶ αἱ σπάνιαι ἐκεῖναι ;
Ποῦ τῆς καρδίας τὰ ἀργὰ αἰσθήματα τὰ τόσα,
Γεώργιε, ποῦ εἶναι ;

Ἐφυγαν ὅλα, ἔσθυσαν, ὡς ἐν τῷ κόσμῳ οὐδέναι,
Ὡς ἀστραπὴ, ὅ,τι καλόν. Ἐπανοσε ζῶν τὰ ἦσαι
Καὶ ἤδη ἐν τοῦ τάφου σου τῇ παρετώδει κλίτῃ,
Γεώργιέ μου, κείσαι.

ΚΑΙ ὁμως τὰ πάντα δὲν παρέρχονται. Ἐν τῇ ἀκατασχέτῳ ταύτῃ ῥοῇ ὅπου τὰ πάντα ἀδιακρίτως παρασύρονται, ἐπιζῆ ἐν τῇ μνήμῃ τὸ παρελθόν. Ὡ ναί! ἐνθυμοῦμαι, Γεώργιέ μου, ὡς ἐὰν ἦτο χθὲς μόλις, ὅτε ποτε ἐν μαγικῷ τινὶ τοῦ μεγάρου σου μέρει σὺ μὲν ὑπὸ τὸ κράτος βαρέος πένθου, καὶ ὅλος ἐκδοτος εἰς σκέψεις μελαγχολικὰς ἐστήριζες, τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς χειρὸς σου καὶ ταῦτην ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἐγὼ δὲ πλυσίον σου καθήμενος ἀνεγίνωσκον «Παρατήρησε, φίλε, μοὶ ἔλεγες, ἰδὲ πέρηξ. Ὅλα ψευδῆ καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ ζωὴ μας ὀλίγα στιγμαὶ εἶνε, ὀλίγα στιγμαὶ!» Καὶ δὲν εἶχες ἄδικον. Εἶχες ἀπολέσει πρὸ ὀλίγου σεβαστὸν, πολῦτιμον πατέρα ἐν μέσῳ δόξης, τιμῶν, πλοῦτου καὶ ἐντὸς χρόνου τόσον βραχέος. Καὶ δὲν εἶχες ἄδικον διότι χθὲς ἀκόμη ὁλος ζῶν καὶ χάρις, πλήρης ἐλπίδων χρυσοπτερῶν ἀπεχαιρέτας συγγενεῖς φίλους, γνωστούς σοι, ἵνα μεταβῆς ὅπου ἐκεῖνα εἶναι δὲ ἐντὸν παρρησκυαίτες καὶ ἐντὸς ὀλίγου χρόνου ὡσεὶ δαίμων βασκανὸς ἀπὸ τοῦ μέλλοντος σου ἐφθόνη, ὅς εἶδομεν ἐπανερχόμενον ἐπὶ τῆν ἡλικίαν σου καὶ τὸν ἀκατιοῦ τοῦ θανάτου εἰς πρόωρον μεταφερόμενον τά-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΒΙΒΛΙΟΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΝΤΙΟΥ

ἦον, οὐ τὸ παγερὸν χῶμα ἤδη σὲ καλύπτει.

Ενθυμοῦμαι τὴν παιδικὴν ἔτι ἡλικίαν μας, ὅτε μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου ἐγνωρίσαμεν ἀλλήλους. Πόσον ὠραία ἡ ἐποχὴ ἐκείνη! Ἀπειροὶ εἰσέτι τοῦ κόσμου ἐν ταῖς καρδίαις κλείοντες τὴν εἰλικρινείαν, ἐν ταῖς ψυχαῖς τὴν ἀθωότητα, καὶ ἐν τῷ νῷ κόσμον ὁλόκληρον ὀνειρώων συνεδέσαμεν τὴν ἀδιάρρηκτον ἐκείνην φιλίαν, τὴν ὁποίαν ὁ διαρρέων χρόνος ἰσχυροτέραν καθίστη. Ὡ! ποσάκις ἐν ὅλῃ τῇ εἰλικρινείᾳ τῆς καρδίας σου, τῆς μὴ γνωρισάσης ποτὲ τὸν δόλον, πολλὰ ἐνέθαψες ἐν τῷ στήθει μου τῆς καρδίας σου μυστήρια καὶ ἐγὼ ἐπὶ τούτῳ ὑπερηφανεύομαι καὶ ἔχαιρόν, ὅτι εὖρον φίλον ἄνευ ὑστεροβουλίας, ἄνευ συμφέροντος. Καὶ ἦσο τοιοῦτος, Γεώργιέ μου, καὶ ἦσο πλήρης ἀρετῶν, ἄνευ οὐδενὸς οὐδὲ τοῦ ἐλαχίστου ἐλαττώματος, ἐν δὲ τῇ ἀείποτε χαροποιᾷ μορφῇ σου ἐξωγραφεῖτο ἡ εὐγενής, ἡ γενναία καρδιά σου. «Θάρρει—μοὶ ἔλεγες, ὅταν μανθάνων τὴν δυσχερῆ μαθητικὴν μου θέσιν παρὰ φίλου μοὶ ἐδώρεις βιβλία τινα, ἅτινα εἰσέτι διατηρῶ καὶ θέλω διατηρεῖ καλλίτερον ἤδη—Θάρρει, ἡ ζωὴ εἶνε ἀγῶν, τὸ μέλλον εἶνε ἰδρικόν μας». Καὶ ἐπεργουρούμην καὶ ἠλπίζον. Ἀλλ' ἄλλως ἔδοξε τῇ σκληρᾷ Ἀτρώπῃ, ἀποτόμως ἀποκοψάσῃ τὸ χρυσοῦν νῆμα τῆς προσφιλοῦς ζωῆς σου.

Οὔτε ὁ χρόνος, οὔτε ἡ ἀπόστασις, οὔτε ἡ σχέσις νέων ἀνθρώπων, ἢ ἡ θέα νέων πραγμάτων μακρὰν τῆς πατρίδος ἰσχυσαν νὰ μεταβάλλωσι κατὰ τὴν εὐγενῆ σου καρδίαν. Ἐχῶ πρὸ ἑμοῦ τὴν σωρείαν ὅλων τῶν ἐπιστολῶν σου, τὰς ὁποίας μακρὰν τῆς πατρίδος μοὶ ἔστειλλες. Ὅποια θέρημ αἰσθημάτων ἐν αὐταῖς! «Ἡ φιλία μας, τὸ ἱερὸν τοῦτο ἄλλ' ἀγραφὸν τῶν καρδιῶν μας μυστήριον, ὁδὸν στήριζεται—μοὶ ἔγραφες—ἐπὶ τῆς κοινότητος τῶν συμφερόντων. Εἶσαι ὁ φίλος οὐχὶ τῶν ἐκδουλεύσεων, ἀλλὰ τῶν ἐντυπώσεων μου, πρὸς ὃν ἀφρόδως δύναμαι νὰ ἐκμυστηρεύωμαι τὰ πάντα.» Καὶ μοὶ ἔγραφες περὶ τῶν ἐν τῇ ξένῃ συμβαινόντων σοι, περὶ τῶν ἀσχολιῶν σου, ὅτι ἐπεθύμεις τὴν πατρίδα, τοὺς φίλους καὶ τόσας λαμπρὰς μοὶ ἔδιδες, Γεώργιέ μου, λαμπρὰς ἐλπίδας μέλλοντος εὐτυχεστέρου. Ἡ μνήμη ζῶντα σὲ ἐπαναφέρει πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου, πληρουμένων τῶν στιγμῶν ταύτην θερμωτάτων δακρῶν ἐπὶ τῇ στερήσει τοιοῦτου φίλου, τοιοῦτου προσωρινοῦ εὐεργετήματος τοῦ Θεοῦ, ἐπὶ τῇ διαψεύσει τῶν ὀνειρώων, τῶν πόνων καὶ ἐλπίδων!

Ἡμέρα ἀποφράς δυσσιῶνου δι' ἡμᾶς ἀγγέλματος τῆς εἰς Ἀθήνας ἐκ Παρισίων ἀφίξεώς σου! Εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ φύσις ἐν τῇ σιωπῇ καὶ μυστηριώδει αὐτῆς ἐργασία παρέχει τὴν ζωὴν εἰς τὰ ἄνθη, μετέδωκε καὶ εἰς σὲ, Γεώργιέ μου, τὸ σπέρμα νόσου ἀνιάτου, ἥτις τόσῳ ταχέως σὲ ἐσθρεν εἰς τὸν τάφον. Τίς νὰ τὸ ἔλεγε εἰς τὸν προσφιλῆ καὶ πολυκλαυστόν σου θεῖον, τίς νὰ τὸ ἔλεγε εἰς αὐτὸν ἀναχωροῦντα ἐκ Παρισίων δύο μῆνας πρὸ τῆς προβλεπόμενης σου, ὅτι ὁ Γεώργιος τοῦ, ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον πλήρη ζωῆς καὶ σφρίσσης κατεφίλει μετὰ τῶν εὐχῶν του, ἐμεγάλεν ὀλίγους μῆνας κατόπιν νὰ ἐπανέλθῃ πλησίον του, πλησίον

τῆς ἀγαπῆτῆς καὶ σεβαστῆς μητρὸς του φέρων κεκρυμμένον τὸν σκώληκα τῆς φθορᾶς, ἐναντίον τοῦ ὁποῖου οὐδὲν, οὐδὲν ἰσχυσεν! Ὡ Παρίσιοι, Παρίσιοι, χώρα δι' ἄλλους εὐτυχῆς, πλήρεις ὀνειρώων καὶ διασκεδάσεων, τοῦ λοιποῦ τὸ ὄνομά σας θέλει χρησιμεύει ἡμῖν ὡς σταθμὸς μνήμης, ὅτι ἐγένεσθε αἰτία ν' ἀπωλέσωμεν ἓνα συγγενῆ, ἓνα τοιοῦτον φίλον! Καὶ ἐπανῆλθες, Γεώργιέ μου, εἰς τὴν πατρίδα σου, εἰς τὴν γῆν τῆς γεννήσεώς σου, ὅπου ὁ ἀπὸ εἶνε ἄρωμα, πλησίον τῶν συγγενῶν, πλησίον τῶν φίλων καὶ γνωρίμων σου, ἵνα δυνηθῆς ν' ἀνακτήσῃς τὴν πολυτιμὸν σου, ὑγείαν ἀλλὰ μὲ ὄλας τὰς τρυφερὰς τῆς μητρὸς σου περιποιήσεις, μὲ ὄλα τὰ θερμὰ δάκρυά της, μὲ ὄλους τοὺς ἀγῶνας τοῦ ἀτυχοῦς σου θεῖου, ὁ ὁποῖος καὶ τί καὶ τί δὲν ἔπραξε, Γεώργιέ μου, μὲ ὄλα τῆς ἐπιστήμης τὰ μέσα, εἶδομεν τὴν νεότητά σου μαραινόμενῃ, τὴν ζωὴν σου ὀσμύραι φθειρομένην καὶ πρὶν εἰσέτι σχεδὸν ἐννοήσωμεν καλῶς τὸ σοβαρὸν τῆς θέσεώς σου, σὲ εἶδομεν κλείοντα τὰ ὄμματα διὰ παντὸς καὶ σὲ ἐχάσαμεν τόσῳ νέον, τόσῳ νέον!

Ἦλθον κατὰ τὴν ἐνταῦθα ἀφίξιν σου δις νὰ σὲ ἐπισκεφθῶ ἐκεῖ ὅπου ἄλλοτε εἰς ἐποχὰς εὐτυχεστέρας τόσα μαζὶ εἶπομεν, τόσα κατὰ νοῦν διὰ τὸ μέλλον ἐπλάσαμεν, ἀλλὰ δὲν ἐπέτυχον τοῦτο. Ὅταν τέλος, μέλλοντα νὰ ἐπιβῆς ἀμάξης καὶ μεταβῆς εἰς τὴν ἐξοχὴν σὲ εἶδον, ἀναμένων ἐναντὶ τῆς οἰκίας σου εἰσερχόμενον ἐντὸς τῆς ἀμάξης μετὰ τῆς μητρὸς, τοῦ θεῖου καὶ τινος φίλου ἰατροῦ. Πόσον εἶχες μεταβληθῆ, Γεώργιέ μου; Ἡ ἰσχυναίσις, ἡ ἀδυναμία, τὸ βραδύ τοῦ βήματός σου, ἡ χροιά τοῦ προσώπου σου, ξηρὸς καὶ διακεκομμένος βῆξ, τὰ πάντα τέλος προέλεγον κακὸν τὸ τέλος. Ὀλέθρια προαισθήσεις! Μετέβης εἰς τὴν ἐξοχὴν, εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη, ὅπου τόσας μαζὶ καὶ μετὰ φίλων ἐκάμομεν ἐκδρομὰς καὶ διασκεδάσεις. Ἦλθον καὶ ἐκεῖ νὰ σὲ ἐπισκεφθῶ, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἀπέτυχον, καὶ πολὺ, μοὶ ἐμήνυσες, ὅτι ἐλυπήθης διὰ τοῦτο. Ἀλλ' ἄρα γε ἡ ἐπίσκεψίς μου θὰ ἦν δυνατό νὰ δώσῃ τοῦλάχιστον εἰς σὲ μικρὰν παρηγορίαν; Ἀνόητος ἐγώ! ἐὰν ἐπίστευον ὅτι σὲ τὸν τόσον πείραν ἔχοντα τοῦ κόσμου, προβλέποντα καλῶς τὸ ἀφευκτόν σου τέλος, θὰ ἠνάγκαζον αἱ παρήγοροι λέξεις μου νὰ πιστεύσῃς, ὅτι οὐδεὶς ὑπῆρχε φόβος καταστροφῆς. Καὶ ὁ ἀστήρ σου ἐκλινεν ὀσμύραι εἰς τὴν δύσιν του, ἐκλινε καὶ τέλος ἔδουσε. Καὶ ἀπέθανες, Γεώργιέ μου, ἐν τῷ ἔαρι τῆς νεότητός σου, ἐν τῷ μόλις ἀρξαμένῳ λαμπρῷ σου σταδίῳ, πρὶν ἀκόμα ἐννοήσωμεν ὄλας τὰς ἀρετὰς σου, δι' ὧν γιγαντιαίους δῆμοσι κατέκτας τὰς καρδίας μας.

Εἶνε πικρὰ, πολὺ πικρὰ, ἡ μοιραία εἰδησις τοῦ θανάτου φίλου, ὃν ἠγαπήσαμεν πλέον ἀδελφοῦ. Πρώτην καὶ ἐγὼ φορὰν ἐπέπρωτο νὰ δοκιμάσω τὴν λύπην ταύτην καὶ νὰ χύσω δάκρυα ἐπὶ τῷ θανάτῳ φίλου, Γεώργιέ μου. Καὶ ἐνῶ ἠλπίζον, ὅτι ἡμέραν τινα ἐπαγαρόμενον ἐκ τῆς ξένης, τέλειον ἐν ταῖς σπουδαῖς σου, σὲ εἶδομεν ὑπεβχόμενον μὲ δάκρυα χαρῆς, ἦλθον ἐπὶ τὴν ἐπομένην τοῦ θανάτου σου ἐν τῷ μεγαρῷ σου καὶ ἐν τῇ ἀπαστραπτοῦσιν αἰθούσῃ σου εἶδον ἄκρην καὶ ἐπὶ τοῦτου λευκὸν φέρετρον. Ἀμφέβαλλον πρὸς στιγμὴν, καὶ τοι

θερμῶς τὸ ἠσπάζην, περὶ τῆς πραγματικότητος· ἀλλ' ὅταν εἶδον μίαν χεῖρα ἐκτεινομένην καὶ δεικνύουσαν μοι τὸ φέρετρον, ὅταν ἤκουσα μίαν φωνὴν—τὴν χεῖρα καὶ τὴν φωνὴν τοῦ θεοῦ σου—λέγουσαν μοι « Ἴδού ὁ φίλος σου » ὦ! ἀδύνατον, ἀδύνατον νὰ πιστευθῇ ὁποῖα ρομφαία δίστομος διέσχισε τὰ στήθη μου καὶ πῶς ἠδυνήθην νὰ καταπνίξω τοὺς τόσους πόνους οἵτινες ἐπλημύρῃσαν τὴν καρδίαν μου. Σὺ, Γεώργιέ μου, ἐντὸς τοῦ φερέτρου; Νεκρὸς σύ; Καὶ ὅμως ἦτο ἀληθές, ἀληθέστατον. Ὅταν σκληρὰ τύχη ἀφήρπαζε πρὸ τριῶν ἐτῶν περίπου τὸν σεβαστὸν σου πατέρα καὶ ὁ θάνατος ἐκεῖνος τόσον κενὸν ἐπάφησεν ἐν ταῖς καρδίαις μας ἀπεκαλύφθημεν οἱ πάντες πρὸ τῶν βουλῶν τοῦ Ὑψίστου, ἐστρέψαμεν ἐπὶ σέ, Γεώργιέ μου, τὰ βλέμματά μας καὶ εἰς σέ συνεκεντρώσαμεν τὰς ἐλπίδας μας· ἀλλ' ἤδη ὅτε καὶ σοῦ στεροῦμεθα ποῦ νὰ στρέψωμεν τὸν νοῦν μας; Ποῦ νὰ εὐρωσιν οἱ κλαίοντες συγγενεῖς τέκνον, ἀνεψιὸν ὅμοιον ὡς σέ; Ποῦ νὰ εὐρωμεν φίλον οἱ φίλοι σου, ὡς σέ; Διὰ τίνα τοῦ λοιποῦ θ' ἀναπετασθῶσιν αἱ θύραι τοῦ μεγάρου σου; Διὰ τίνα θὰ ἠχήσῃ τοῦ λοιποῦ ἐν τῇ περιχρῦσῳ αἰθούσῃ σου τὸ κλειδοκίμβalon; Ποῦ λέξεις παρηγορίας διὰ τοὺς συγγενεῖς σου; Ποῦ ὑπομονὴ διὰ τοὺς φίλους σου; Καλλίτερον, ὦ! καλλίτερον ὅτι δὲν ἔζη πρὸ τῆς συμφορᾶς ὁ αἰμίμηστος πατήρ σου! ὦ, πόσαι, πόσαι ἐλπίδες μὲ σέ ἐχάθησαν, ἐσβέσθησαν! Καὶ ἐναπέμεινεν εἰς ἡμᾶς ζῶσα πάντοτε ἡ μνήμη τῶν τόσων ἀρετῶν τῆς εὐγενοῦς ψυχῆς σου.

Κοιμοῦ, κοιμοῦ, Γεώργιέ μου, τὸν ἀτελεύτητον ὕπνον σου. Πλησίον τοῦ τάφου τοῦ πατρὸς σου, τὸν ὁποῖον τόσον ἠγάπας, εὐρὲ τὴν γαλήνην ἐκείνην, ἐν ἧ διάρρῃσιν ὁ ἥρεμος βίος σου. Ἡ γῆ, ἡ ὁποῖα τόσῳ προώρως σέ ἐκάλυπεν, ἄς σοὶ ἦνε ἐλαφρὰ, ὡς ἐλαφρὰ ἦσαν καὶ τὰ φθινοπωρινὰ φύλλα, ἄτινα πίπτοντα ἐκ τοῦ στελέχους τῶν προανήγγελλον τὸν θάνατόν σου. Ἐὰν αἱ ψυχαὶ τῶν ἀνθρώπων—ὡς λέγουσι—ἐπιζῶσι μετὰ θάνατον, ἐὰν αὐταὶ δρῶσι καὶ συνείδησιν ἔχωσι τῶν πράξεων τῶν, ἄς μὴ λησμονήσῃ καὶ ἡ ἀθάνα ψυχὴ σου, ὅταν βλέπῃ τὰ δάκρυα τῆς πολυστενάκτου μητρὸς σου, ὅταν βλέπῃ τὴν ἀφατον λύπην τῶν συγγενῶν καὶ ἡμῶν τῶν φίλων σου, ἄς μὴ λησμονήσῃ νὰ μᾶς παρηγορῇ, διότι ἐνόσω παλμοὶ καρδίας πάλλουσιν εἰς τὰ στήθη μας, τὰ δάκρυα δὲν θὰ λείψωσιν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς μας. Μετὰ τῶν δακρῶν δὲ, ὦ ἱερὰ σκιά τοῦ Γεωργίου μου, δέξου ἡδὴ καὶ τὰς πενθίμους ταύτας γραμμὰς, γραμμὰς καθήκοντος, γραμμὰς φιλίας, τὰς ὁποίας ρίπτω ἐπὶ τοῦ εἰσέτι νωποῦ σου τάφου.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Χ. ΖΩΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΘΕΑΜΑΤΑ

ΕΝ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ.

(συνέχεια.)

Οἱ Κεφαλλῖνες ἔχουσιν ὡς προστάτην αὐτῶν τὸν Ἅγιον Γεράσιμον, οὗτινος τὸ λείψανον εὐρισθὲν ἐκεῖ παρὰ ὄρειόν τι χωρίον Φραγκᾶτα ὀνο-

μαζόμενον καὶ παρὰ τὴν θέσιν Ὀμαλά, Ἡ θέσις αὕτη ἀπέχει τῆς πόλεως Ἀργοστολίου περίπου δύο ὥρας, μεταβαίνει δὲ τις ἐκεῖ ἐφ' ἀμάξης ἀνερχομένης βραδέως πρὸς τὸ ὕψος ἀποκρήμνου βουνοῦ· ἀλλ' εὐτυχῶς, καὶ τοῦτο ἐξ ὄλων τῶν μερῶν τῆς Ἐπτανήσου, μόνον ἐν Κεφαλληνία παρατηρεῖται, τὰ δύσβατα ὄρη διασχίζουσιν ὁδοὶ ἀνωφερεῖς μὲν ἀλλ' ὀμαλοὶ καὶ σχετικῶς πλατεῖς. Ἀνερχόμενος πρὸς τὴν μονὴν τοῦ Ἁγίου Γερασίμου, διέρχεσαι διὰ τοπίων δυσαρέστων· ἐνθεν μὲν πέτραι ἠλίβατοι καὶ βράχοι ἀπόκρημνοι, ἐνθεν δὲ χιονοσκεπεῖς κορυφαὶ καὶ προβολαὶ ἀπότομοι πετρῶν. Ἄλλ' ἡ θεὰ φαίνεται ἐξαισία ὅταν μετ' ἀπόστασιν μιᾶς περιόπου καὶ πλέον ὥρας, ἡ ἀμαξα σταματᾷ πρὸς ἀνάπαυλάν τῶν ἵππων καὶ ἀναψυχὴν τῶν ἐπιβατῶν εἰς θέσιν τινὰ καλουμένην Κουλοῦμι. Ἐκεῖθεν ἀπ' ἄρκετοῦ ὕψους διαβλέπεις ἅπαν τὸ Κεφαλληνιακὸν σχεδὸν λεκανοπέδιον, καὶ πόρρωθεν διακρίνεις τὰς λευκαζούσας τοῦ Ἀργοστολίου οἰκίας. Ἐν τῇ θέσει ἐκείνῃ ὑπάρχει μικρὸς οἰκίσκος περίοπτος καὶ ἐξ Ἀργοστολίου, ὁ ἰδιοκτικῆς τοῦ ὁποίου κατὰ τὸ ὀλίγον διάστημα τῆς εἰς ἐκεῖνον διατριβῆς προσφέρει ἐπ' ἀμοιβῇ πρόχειρα ἀναψυκτικά. Ἐνθυμοῦμαι τὸν ἰδιοκτικτὴν γέροντα πολὺν ὅτε κατὰ Ἰανουάριον ἀνηρχόμενος ἐκεῖ διὰ μέσου ψύχους σφοδροτάτου. Ἐκάθητο παρὰ τὴν ἐστίαν θερμαινόμενος.

—Τί ἔχετε τῷ εἶπον νὰ μᾶς δώσητε;

—Ἀφεντικά μου, καφφέ, μαστίχι, ρῶμι, κρασί καὶ σῦκα.

Θὰ προετίμων ἐξ ὄλων τὸ κρασί κατάψυχρος ὢν ὅπως καὶ οἱ σύντροφοί μου προετίμησαν, ἀλλὰ δυστυχῶς μὴ ἀρεσκόμενος εἰς τὸ ποτὸν ἐκεῖνο, διέταξα καφέ. Καὶ νομίζω νὰ μὴ ἔκαμα κακά.

Στιβάδες λεπτῆς χιόνος ἤρξαντο καταπίπτουσαι καὶ εἰς τὰ ὕψη τοῦ οὐρανοῦ ἐπλανῶντο παμύλαινα νέφη.

—Πῶς τὰ περνᾶτε ἐδῶ ἐπάνω μὲ τὸ κρύο; ἠρώτησα τὸν γέροντα ἰδιοκτικτὴν, ὅστις ἔσπευδε νὰ ἐτοιμάσῃ τὰς διαταγὰς μας.

—Ἐ φωτῖα καὶ σκεπάσματα καλά. Ὅριστε ἐδῶ νὰ σοῦ δείξω.

Καὶ ἀναβιβάσας με εἰς τὸ ἄνω τοῦ οἰκίσκου πάτωμα ἐπὶ τινος ἀνακλίντρου μοι ἔδειξε παχύσαρκον καὶ μαλλῶδες ἐπανωφόρι.

—Γεῖα νὰ ἰδοῦμε μορεῖ νὰ τὸ σπκώσης αὐτό; Σᾶς βεβαιῶ ὅτι μοι ἦτο ἀδύνατον.

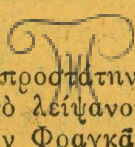
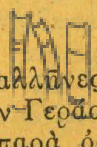
—Αὐτὸ εἶνε Ρούσικο, μοῦ τὸ ἔστειλεν ὁ γυιὸς μου ποῦ εἶν' ἐκεῖ.

—Ἐχεις παιδὶ εἰς τὴ Ρωσσία;

—Παιδιά, ὄχι παιδί.

Καὶ ὁ μικρὸς ἐκεῖνος οἰκίσκος ὁ περίοπτος, ἡ δασὶς τῶν μεταβαινόντων εἰς τὰ Ὀμαλά καὶ αὕτη ἔχει τοὺς ξενιτευμένους τῆς! Καὶ ὅμως οἱ υἱοὶ τοῦτου ἐν Ρωσσία εἶνε πλουσιώτατοι, ὁ δὲ ταπεινὸς πρεσβύτερος, ἀνθρωπος παλαιῶν συνηθειῶν καὶ ἔξεων τέρπεται εἰς τὸν μονήρη ἐκεῖνον βίον τὸν ἀφροντίν καὶ καμαρώνει τὸ παχύσαρκον ἐπανωφόρι τὸ δωρηθὲν ὑπὸ τοῦ υἱοῦ του, ἂν μὴ τρέφεται ὑπ' ἄλλων ἐλπίδων.

Μετὰ ἡμᾶς ἐπὶ ὁδοῦ ἀπὸ τοῦ εὐεργετικοῦ ἐκεῖνου σταθμοῦ διασχίζον τὸ χωρίον Φραγκᾶτα εὐρισθὲν εἰς τὴν μονὴν καὶ τὸν ναὸν τοῦ Ἁγ. Γερασίμου. Πλατεῖα καὶ μακρὰ ἀπρὸς ἑκατέρωθεν τῆς ὁποίας εἶνε πεφυτευμένοι οἱ μελαγχολικοὶ κυπά-

ΕΚΔΟΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΝΗΡΙΟΝ ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ

οισσοι σὲ εἰσάγει εἰς τὸ προαύλιον τῆς μονῆς. Ἐν μέσῳ τῆς ἀτραποῦ ταύτης εἶνε πλατὺ φρέαρ ὑπὸ βαθύσκιον δένδρον, ὅπερ, κατὰ τὴν παράδοσιν, ὑπερχειλίζει ἅμα κατὰ τὴν γενομένην λιτανείαν πλησίον εἰς ἐκεῖνο, τὸ ἱερὸν τοῦ ἁγίου λείψανον. Τοιαύτην ὑπερχειλίωσιν δὲν μοι ἔτυχε κατὰ τὰς ἡμέρας μου νὰ ἴδω. Ἄλλ' αἱ παραδόσεις ἐνὸς λαοῦ ἐξ οἰασδήποτε ἀφορμῆς προερχόμεναι θεωροῦνται σεβασταί.

Ἡ θέσις τῶν Ὀμαλῶν ἔνθα ἡ μονὴ τοῦ Ἁγίου Γερασίμου καὶ οἱ δύο τούτου ναῖσκοι εἶνε ἐξαισία. Ἐνθεν καὶ ἔνθεν ἐκτίθεται πεδιάς εὐρεία ἐσπαρμένη ἰδίως ἐκ δημητριακῶν καρπῶν, εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἐπὶ ἀνωφερείας διακρίνονται τὰ Βαλσαμᾶτα, χωρίον ἐκ τῶν πολλῶν τῆς Κεφαλληνίας, καὶ λοφίσκοι μαγευτικοί. Ἡ πεδιάς ἔχει τὸ ἔδαφος ὀμαλὸν καὶ ἴσως ἐκ τῆς ιδιότητος ταύτης προέρχεται καὶ ἡ ὀνομασία τῆς θέσεως Ὀμαλά. Ἀλλὰ τὴν ἐντύπωσιν τὴν ἐκ τῆς θέας χάνετε ὅταν ἴδωτε τὴν, ὡς μὴ ὄφειλε, λυπηρὰν κατάστασιν τῶν οἰκημάτων τῆς μονῆς καὶ τῶν ναῶν τοῦ Ἁγίου. Ἀναμιγρῆς ἐν στενοῖς καὶ ἀπεριποιήτοις οἰκίσκοις ἀκαθάρτοις καὶ στενοχώροις ἀναστρέφονται μοναχοὶ, ἱερεῖς καὶ μοναχαὶ διαφόρων φυσιογνωμιῶν, χαρακτήρων, ιδιωμάτων. Εἰσῆλθον εἰς τὸ στενὸν κατοικητήριον μᾶς τούτων ἦτο μεσηλιεὶς γυνὴ καὶ ὑψηλὴ γυναικείας μᾶλλον ἐκφράσεως καὶ ταπεινοῦ πνεύματος. Μοὶ ἐφάνη προθυμοτάτη εἰς περιποιήσεις καὶ ἀναχωροῦντα μὲ προέπεμψεν εἰς ἰκανὴν ἀπόστασιν. Πῶς συμβιβάζεται ὁ συγχρωτισμὸς οὗτος ἀπορῶ. Δὲν εἶνε τύπος μονῆς, εἶνε ὡς ἐν εὐαγέε κατοικητήριον τῶν ὀπωροδῆποτε παραιτουσῶν τὴν τύρβην τοῦ κόσμου, καὶ τὸ κατοικητήριον τοῦτο εἶνε προσιτὸν ἕως πάντα ἐκεῖ μεταβαίνοντα. Δὲν εἶνε χώρος περικλεισμένος ἀλλ' ἐλεύθερος μᾶλλον καὶ προσιτός.

Ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Γερασίμου δὲν εἶνε ναὸς ἀρμόζων εἰς προστάτην μᾶς νήσου καὶ νήσου πλουσίας. Στενὴ καὶ ἄχαρις οἰκοδομὴ τετραγωνικὸν ἔχουσα σχῆμα, ἀπλουστάτη καὶ μικρὰ, μόλις ὀλιγίστους δύναται νὰ συμπεριλάβῃ. Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ναοῦ εἶνε ὅλως ἀπέριπτον οὐδεμίαν ἐντύπωσιν δυνάμενον νὰ παραγάγῃ. Ποῦ ὁ ἐν Πεσάδαϊς ναὸς τῆς Εὐαγγελιστρίας, οἱ Κεφαλλῆνες οἱ ζᾶπλουτοι, ἠδύναντο ἔστω καὶ ἐκεῖ νὰ κτίσωσι ναὸν ἀντάξιον τοῦ ὀνόματος τοῦ προστάτου τῶν.

Τὸ ἱερὸν λείψανον φυλάσσεται εἰς παρακείμενόν τινα ναῖσκον ἐντὸς ξυλίνης λάρνακος πεπαλαιωμένης καὶ οὐδὲν τὸ κομψὸν ἢ πολυτίμητον ἐχούσης. Ἡ ἐσωτερικὴ λάρναξ εἶνε ἐπάργυρος ἀλλ' ἀτεχνος καὶ ἐκείνη. Βεβαίως εἰς τὸν ἐπισκεπτόμενον προσκυνητὴν μία ἐρώτησις ἐπέρχεται. Πῶς ὄπλαδῆ οἱ πανταχοῦ γῆς ἐγκατεσπαρμένοι Κεφαλλῆνες καὶ οἱ ἐν αὐτῇ ἀκόμη ὑπάρχοντες, διὰ συνεισφορᾶς καὶ παρακινήσεων δὲν οἰκοδομοῦσι κατὰ τὸν ἀλλήλων ναὸν, καὶ δὲν κατασκευάζουσιν ἀρμόζουσαν τῷ λείψανῳ λάρνακα. Πρέπει ποτὲ μία γενεὰ Κεφαλλῆνων παραδέξασθαι τὰς παραδόσεις καὶ δευτερογενεῶς νὰ μεταφέρῃ ἐκεῖθεν τὴν ἔδραν τοῦ λείψανου εἰς τὴν πρωτεύουσαν, οὕτω δὲ καὶ οἱ ἕτεροι εὐκολώτερον θὰ μετέβαινον εἰς προσκυνήσιον καὶ ὁ ναὸς δεκαπλασιῶς θὰ ὀφειλεῖτο ἔστω καὶ ἐκ τοῦ καθημερινοῦ ἀσπασμοῦ. Ἐκεῖ βεβαίως ὑπάρχοντι λείψανα τοῦ βίου τοῦ Ἁγίου Γερασίμου ὅπως ἐν τῷ μικρῷ ἐκείνῳ ναῖσκῳ τὸ ἀσκητή-

ριον, εἰς ὃ κατέρχεται τις διὰ κλίμακος, ἀλλὰ μὴπως καὶ ἐν Ζακύνθῳ μακρὰν τῆς πόλεως εἰς διπλασίαν ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς πόλεως Ἀργοσολίου εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Γερασίμου, δὲν ὑπάρχουσι λείψανα τοῦ βίου τοῦ Ἁγίου Διονυσίου ἐν τῇ μονῇ τῆς Ἀναφωνητρίας; Ὁ Ἅγιος Γεράσιμος ἔχει τὴν ἱστορίαν του. Κατὰ τὸ 1570 μετέβη εἰς Κεφαλληνίαν ἱερομόναχος Γεράσιμος Νοταρᾶς Πελοποννήσιος ἐξ εὐγενοῦς καὶ πλουσίας οἰκογενείας, διαπρεψάσης κατὰ τὴν βυζαντινὴν δυναστείαν τῶν Παλαιολόγων. Ἀπὸ νεανικῆς ἡλικίας ἀφιερῶσας ὅλους ἑαυτὸν εἰς τὸ θεῖον κατέλιπε συγγενεῖς καὶ πατρίδα καὶ περιβλήθεις τὸ μοναχικὸν σχῆμα μετέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ἔνθα ὑπηρέτησεν ὡς ἀναγνώστης ἐπὶ τινὰ ἔτη ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Τάφου. Ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων τὸν ἐχειροτόνησεν ἱερομόναχον. Διατήρας ἰκανὰ ἐκεῖ ἔτη καὶ ἀσκητικὸν βίον ζῶν ἐπεσκέψατο τὴν Ζακύνθον καὶ μεταβὰς εἰς Κεφαλληνίαν ἀποκατέστη εἰς Ὀμαλά πλησίον ναοῦ ἐν ᾧ κατέθηκεν ἱερὰς εἰκόνας ἄς ἐκόμισεν ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων. Ἐτελεύτησε κατὰ τὴν 15ην Αὐγούστου 1579. Κατὰ τὸ 1581 ἐξήχθη ἐκ τοῦ τάφου εὐρεθέντος σώουτοῦ σώματος ἀλλὰ κατὰ διαταγὴν τῆς Ἐκκλησίας ἐτάφη καὶ πάλιν ἀλλὰ μετὰ ὀκτὼ μῆνας καὶ πάλιν ἀνεκμίσθη διατηρούμενον μέχρι σήμερον. Ἐνθουσιασθεῖς οἱ Κεφαλλῆνες ἀνεκήρυξαν αὐτὸν προστάτην καὶ στραφέντες πρὸς τὸν τότε Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως μετὰ τὰ σχετικὰ ἔγγραφα ἐπέτυχον τὴν καταρίθμισιν αὐτοῦ ἐν τοῖς Ἁγίοις ἑορταζομένου μέχρι σήμερον. (1) Τοιαύτη ἐν ὀλίγοις ἡ ἱστορία τοῦ προστάτου τῶν Κεφαλλῆνων, ὑπὲρ οὗ μείζονα φροντίδα καλὴν ἦτο νὰ ἐλάμβανον.

(ἔπεται συνέχεια)

ΓΕΩΡ. Δ. ΜΑΝΕΣΗΣ

(1) Βλέπε καὶ ἱστορίαν τῆς νήσου Κεφαλληνίας ὑπὸ Α. Ο. Βέρδου Κωστή κατὰ μεταφράσιν Γρατσιαίου ἐν σελ. 127

ΤΟ ΠΟΥΛΑΚΙ ΜΟΥ.

Καὶ μὴν ὅταν ψοφήσῃ τὸ πουλάκι μας
Ἦναί ἀνάξιο γιὰ μᾶς νὰ λυπηθοῦμε,
Ἀνάξιο γιὰ μᾶς καὶ νὰν τὸ κλάψουμε;
Ἐτὰ χέρια μου, ἐγεννήθηκε τὸ ἀνάθρεψα,
Καὶ τὸ ἀγάπησα ὅλους ἐφτὰ χρόνους.
Ὅταν ἐπρωτοάνοιξε τὰ μάτια του,
Πουλιὰ δὲν εἶδε ἐμπρὸς του ἀνθρώπους εἶδε.
Ἀνθρώπους μόνον εἶδε, ποῦ τὸ ἐζούσαμε
Ἄφτερο ἀκόμη, μέσα σὲ βαμπάκια,
Καὶ χαϊδευτὰ τοῦ ἀνοίγαμε τὸ στόμα,
Καὶ τοῦ ἐδάναμε μέσα τὸ φαττό του.
Ἐπειτα, ὅταν ἠμπόρνε νὰ κινῆται,
Κάθε ποῦ ἦθε κανεῖς μας τὸ πλησιάζει,
Ἐτρεχε τὸ καὶ ἐνο, μὴς ἐτρίπα
Φιλικά-φιλικὰ τὸ δαχτυλάκι μας,
Ἐτὰ νᾶθελε τὸ εἶδε ἐκεῖ ἐκείνη
Εἰς ὄντα φιλικὰ καὶ συμπαθῆ του.
Μ' ἔμαθε, καὶ μ' ἐγνώρισε, καὶ μ' ἠδολε.

ΠΑΡΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΠΑΡΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΠΑΡΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΠΑΡΩΒΑΤΕΙΟΣ

LUGI GUALTIERI

Η ΑΥΤΑΠΑΡΝΗΣΙΣ

ΔΡΑΜΑ ΕΙΣ ΤΡΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ.

Μετάφρασις

Γ. Κ. ΣΦΗΚΑ.

(Συνέχεια· ὄρα φύλλ. προηγ.)

Μ' ἐννοῦσε, τὸ ἐννοῦσα, καὶ ἀμοιβαίως
Σιωπηλὸς δεσμὸς γλυκὸς μᾶς ἔνωσε
Σ' ἓνα αἶσθημα συμπάθειας καὶ ἀγάπης.

Πολύτιμη μὰ τέτοια συνεννόση
Μὲ ἄλλη φύση, ποῦ ἀποχτηνέται δύσκολα.
Δυὸ φύσες τόσο ἀνόμοιες, τόσο ξένες!
Ποῦ φαίνονται ὄχ τῆ φύση χωρισμένες
Σὰ γὰρ νὰ μένουν κάθε μία τους χώρια,
Ἄγνωριστες, ἀνέπαφες, ἀμίλητες.
Ἄλλ' ὅπου νόση, ἂν καὶ μὲ ἄλλους ὄρους,
Συγγένεια νοήσεως μᾶς πλησιάζει,
Καὶ πόθος συνεννοήσεως μᾶς δέρνει.

Κατορθωμένο τοῦτο, οἰκογενεῖοι
Μὲ τὸ ἀλλότριον, τὸ ξένο μᾶς, τὸ ἀνόμοιο μᾶς·
Ζοῦμε σὰ συγγενεῖς μὲ τὸ θετόμας
Ἐκεῖ ἀλλης φύσεως ὄν ποῦ συμπαθοῦμε,
Κι' ὡς μέλος τοῦ σπητιοῦ μᾶς τὸ κυττάζουμε.
Πλατύνουμε τὰ ὄρια τῆς ἀγάπης μᾶς
Περιχειρίζοντες τινε καὶ ἀπ' ἔξω
Ὅχ τῆ δική μᾶς φύση τὴν ἀνθρώπινη,
Καὶ τρυφοῦμε στὸν πλοῦτον τῆς καρδιάς μᾶς.

Μὰ ποῖο καλὸ χωρὶς τὸ ἐναντίο του;
Καὶ στὴ χαρὰ, ἢ γρήγορα, ἢ ἀργότερα,
Ἄκλουθᾶ θλίψη, καὶ συχνᾶ καὶ πένθος.
Ἄχ! τὸ πουλί μου, ποῦ σ' ἐμένα ἐρχότουνε
Καὶ μοῦ ἐτίμπα ἐλαφρᾶ τὸ δάχτυλό μου,
Κ' ἔπερνε τὸ σπειράκι ἀπὸ τὸ χέρι μου,
Καὶ πάλε ἐματαρχότουνε καὶ μ' ἐτίμπα,
Γιατὶ ἦτον κείνο τὸ φίλ ποῦ μὸδινε
Γὰρ νὰ μοῦ δείχνῃ ἀγάπην κ' εὐχαρίστια!
Ἄχ, ἐγὼ ὁ ἴδιος τὸ βάλω στὸν τάφο,
Ἄψου, χωρὶς νὰ θέλω, τὸ ἐθανάτωσα!
Ἄχ, πουλί μου, ἂν ζῆ κ' ἐσὲ ἢ ψυχὴ σου
Μετὰ θάνατον, θὰ μοῦ συγχωρήσης
Ποῦ σόδοσα τὸ θάνατον πατώντας σε;
Ἄκακο ἐσὺ πουλάκι, δὲν ἐλόγιασες
Τὸν κίνδυνον, ὅταν ἔτρεξες ἔξω πρὸς μου
Νὰ μοῦ φιλήσῃ ἀνύποφτον τὰ πόδια,
Νοῶντας πῶς ἐπῆλθαι νὰ σοῦ φέρω
Ἄλιγα σπειριά ἀπὸ κείνα ποῦ σοῦ ἀρέσανε.
Ἄνάθεμα, ἀνάθεμα τὴν ὄρα
Ὅπου σ' ἐπάτησα, ἄκακο πουλί μου,
Κ' ἐμοίρασα μ' ἐσὲ τὸ θάνατό σου,
Βάνοντας μέσα ἴσθιν καρδιά μου πένθος.

Κεφαλληνία ὀκτωβρίου 6 1894

ΑΝΑ. ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΣ

ΣΤΙΓΜΑΙ ΤΕΡΨΕΩΣ

**Εἶμαι περίεργος νὰ μάθω γιατί βγάνεις τὴν ἐφημερίδα.
Ἡρώτα σαρκαστικῶς κύριε τις ἓνα ἐκδότην ἐπαρχιακῆς τινος
ἐφημερίδος.

— Γὰρ νὰ πέρνω πέντε φράγκα τὸ χρόνο συνδρομῆ· ἀπάν-
τησε καὶ τοῦ λόγου σου μοῦ χρεωστεῖς ὡς τῶρα τεσσάρων
ἐτῶν συνδρομῆν.

**Ἐκτὸς ἐξερχόμενος τοῦ κοιτῶνός του καὶ εὐρίσκων δια-
φόρους ἐπισκέπτας ἀναμένοντας τὴν συμβουλὴν του. — Μὲ
συγχωρεῖτε κύριοι καὶ ποῖος ἐξ ὑμῶν περιμένει περισσότερο;

Ῥάπτῃ: Ἐγὼ γιατρὲ, νομίζω ὅτι περιμένω. Εἶνε πλέον
τοῦ ἔτους ἀπ' ὅτου παραγγεῖλατε καὶ σὰ ἕκαστον μίαν
ἐνδυμασίαν, καὶ ὅμως ἀκόμα δὲν μ' ἐπληρώσατε.

Ἀναστάσιος.

ΕΡΣ. Διότι... ὁ κύριος μαρκήσιος εἶναι εὐγενὴς, ἐγὼ
δὲ εἶμαι ἀφανὸς καταγωγῆς· ὁ κύριος μαρκήσιος... εἶ-
ναι πλούσιος, ἐγὼ δὲ πτωχὴ!

ΜΑΡΚ. Ἄρκει Ἐρσιλία· ὁ ἔρωσ δὲν ἀποβλέπει εἰς κοινο-
νικὰ διαστάσεις.

ΕΡΣ. Σεῖς, κύριε... λέγετε ὅτι μὲ ἀγαπᾶτε;

ΜΑΡΚ. Καὶ ἵνα σᾶς τὸ ἀποδείξω, ἐάν θέλετε, εἶμαι
ἔτοιμος ἵνα αὐθημερὸν τελεσθῶσιν οἱ γάμοι μᾶς, διότι
σπουδαία ὑπόθεσις μὲ ἀνακαλεῖ εἰς Νεάπολιν.

ΕΡΣ. (ἀμφιβάλλουσα καὶ θεωροῦσα πότε μὲν τὴν κόμη-
σαν, πότε δὲ τὸν μαρκήσιον) Σήμερον;

ΑΝΤ. Ἐχει δίκην ὁ κύριος μαρκήσιος· τὰ πράγματα
πρέπει νὰ γίνωνται ὅσα τὸ γληγορώτερον.

ΚΟΜ. Πολὺ πρότερον θὰ ἐσυμφωνοῦντο οἱ γάμοι ἂν σύμ-
πτωσῇ τις... ὅπως παράδοξος...

ΜΑΡΚ. Δὲν ἐβράδυνε τὴν ἐπιστολὴν τὴν ὁποίαν σᾶς
εἶχον στείλει ἐκ Νεαπόλεως.

ΕΡΣ. Μοὶ εἶχε γράψῃ ὁ κύριος μαρκήσιος;

ΜΑΡΚ. Ἐπιστολὴν πλήρη πάθους καὶ δι' ἧς σᾶς ἐξέ-
φραζον τὸν ἔρωτά μου, ἀλλὰ κατὰ παράδοξον σύμπτω-
σιν ἐν τῇ ἐπιγραφῇ ἔθεσα τὸ ὄνομα τοῦ κόμητος Λεο-
πόλδου, τοῦ συζύγου σας, κόμησσα.

ΕΡΣ. Παράδοξον τρώντι!

ΜΑΡΚ. Δὲν γνωρίζω νὰ σᾶς εἶπω πῶς τοῦτο συνέβη. Μά-
λιστα, ἐάν ἔλθῃ ὁ κόμης, θὰ τῷ ἀποδώσῃτε τὴν εἰς αὐτὸν
ἀπευθυνομένην ἐπιστολὴν.

ΕΡΣ. Καὶ ποῦ εἶναι αὐτή;

ΜΑΡΚ. Ἴδού τιν.

ΕΡΣ. Ἀπεσφραγισμένη;

ΚΟΜ. Συγχώρησόν με, φίλη μου· συνέβη ἕνεκα λάθους...
τὴν ἀπεσφράγισα χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσω.

ΜΑΡΚ. Λάθος εἰς τὴν ἐπιγραφὴν... λάθος εἰς τὸ ὄνομα...
Ἄλλὰ δὲν ἀποκρίνεσθε, Ἐρσιλία; Εἶσθε πολὺ νέα ὥστε νὰ
ἐκτιμῆσθε ἔρωτα βαθὺν μὴ ἀποκαλυφθέντα μέχρι τοῦδε,
διότι ἠθέλησα νὰ μελετήσω τὸν χαρακτήρα σας.

ΕΡΣ. Εἶναι ἄρα γε ἀληθὲς, κύριε μαρκήσιε;

ΜΑΡΚ. Ἀπὸ τριῶν ἐτῶν καθ' ἃ σᾶς γνωρίζω, ἔλαβον και-
ρὸν νὰ ἐκτιμῆσω τὰ προτερήματα τῆς διανοίας ὑμῶν. Ἐν-
συχῇ σᾶς ἐθαύμασα καὶ μέλλον νὰ ἐκλέξω σύζυγον, ἐσκέ-
φθην ἵνα μόνην προικὰ ζητήσω τὴν τῆς ἀρετῆς καὶ ἀ-
γνότητος.

ΕΡΣ. (μετὰ συγκινήσεως) Καὶ τοῦτο λέγετε, κύριε μαρκή-
σιε, ἀληθῶς ἀπὸ καρδίας;

ΜΑΡΚ. Ἐμπεδύλαται.

ΕΡΣ. Εὐπατριδῆς, σὺ δὲ ποτε ψεύδεσαι!

ΚΟΜ. Τὴν ἀποκρίνετε καὶ ἐγὼ ἄρῃ.

ΕΡΣ. Αἴτησις τόσον ἀπροσδόκητος, τόσον ἐνδιαφέρουσα,

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΤΑΛΟΓΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

χρῆζει σοβαρῆς σκέψεως.

ΑΝΤ. Ἐγνοία σου, παιδί μου, ὅσα καὶ νὰ σκεφθῆς τίποτε δὲν ἀλλάζει.

ΕΡΣ. Πάτερ μου!

ΚΟΜ. Ἐὰν αἱ συμβουλαὶ ἀδελφῆς, μητρὸς δύνανται νὰ ἐπιδράσωσι κάπως ἐπὶ σοῦ, σὲ παρακαλῶ, Ἐρσιλία, νὰ δεχθῆς τὴν προτεινομένην εὐτυχίαν.

ΕΡΣ. Εὐτυχίαν; Σεῖς τὸ θέλετε... ὁ πατήρ μου τὸ θέλει... δὲν δύναμαι ν' ἀντιστῶ εἰς ὅ,τι ποθοῦσιν ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους περισσότερο ἀγαπῶ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον.

ΑΝΤ. Τί νὰ κάμη, λέεις;... ἐγὼ ὅμως νομίζω ὅτι εἶναι κάποιος ἄλλος... ἀλλ' αὐταῖς ταῖς ἀγάπαις ταῖς αἰσθάνεται κανεὶς ἀλλὰ δὲν ταῖς λέγει... Ἀλήθεια, κυρία μαρκησοῦλα;

ΕΡΣ. Πάτερ μου!

ΜΑΡΚ. Κύρ Ἀντώνιε, πηγαίνετε, παρακαλῶ, νὰ δώσητε τὰς ἀπαιτουμένας διαταγὰς διὰ τὴν προετοιμασίαν. Ὀλίγας μόνον ἡμέρας δύναμαι νὰ μείνω ἐδῶ.

ΑΝΤ. Μὴ ἀμφιβάλλετε, κύριε μαρκήσιε... γαμβρὲ μου... ὅλα θὰ γείνουν ἔτοιμα ὅτῃ στιγμῇ... Μὲ συγχωρεῖτε... ὄχι... μὲ συγχωρεῖς ἤθελα νὰ πῶ... νὰ σᾶς δώσω... ὄχι, ὄχι... νὰ σοῦ δώσω ἕνα φιλάκι;

ΜΑΡΚ. Ἐξ ὅλης καρδίας, πενθερέ μου!

ΑΝΤ. Καὶ σὺ στέκεις ἐκεῖ σαστισμένη... τί στοχάζεσαι; Συγχωρεῖτε, κύριε μαρκήσιε... γαμβρὲ μου... ἔτσι εἶναι δειλὴ... ἅ! μὰ αὐτὴ εἶναι μία εὐτυχία ποῦ μοῦ γυρίζει τὸ μυαλό... Συγκινοῦμαι πολὺ! κλαίω καὶ γελῶ ἔς τὸν ἴδιον καιρὸν. Πηγαίνω καὶ εὐθὺς ἐπιτρέφω. Τρέχω νὰ κηρύξω σ' ὅλον τὸν τόπον αὐτὴ τὴν ὠραία εἶδησι. (ἀναχωρεῖ. Ἡ Ἐρσιλία ἀποσυρθεῖσα ἦδη εἰς τινα γωνίαν κάθηται βεδυθισμένη εἰς βαθεῖας σκέψεις. Ἡ κόμησσα γέυει τῷ μαρκησίῳ νὰ ὑπαγῆ καὶ τῇ ὁμιλίῳ).

ΜΑΡΚ. Ἐρσιλία, τί σκέπτεσθε;

ΕΡΣ. Ἐθεώρουν αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν, κύριε μαρκήσιε.

ΜΑΡΚ. Ταύτην θὰ ἐγχειρίσητε εἰς τὸν κόμητα...

ΕΡΣ. Καὶ θὰ λάβω ἐκείνην ἥτις ἀπηυθύνετο πρὸς ἐμέ. Μὴ ἀμφιβάλλετε, κύριε μαρκήσιε.

ΜΑΡΚ. Δικαιοῦσα ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης νὰ μὲ λέγετε Ἐρνέστον.

ΕΡΣ. Δὲν εἴσθε ἀκόμη ἰδικός μου.

ΜΑΡΚ. Ἀλλὰ θὰ εἶμαι ἐντὸς ὀλίγου... οὕτω τοῦλάχιστον μ' ἐκάμετε νὰ ἐλπίζω.

ΚΟΜ. Ἐρσιλία, τί ἔχεις;... φαίνεσαι ἀλλοφρονοῦσα... δὲν σ' εὐχαριστεῖ ἡ προῦσα εὐτυχία;...

ΕΡΣ. Εὐχαριστεῖ ὑμᾶς... ἐπιθυμῶ αὐτὴν ὁ πατήρ μου...

ΚΟΜ. Ναι, κόρη μου, ὁ γάμος οὗτος θὰ σὲ καταστήσῃ εὐτυχῆ.

(ἀκούονται πλαταγισμοὶ μαστιγίου καὶ κρότος ἀμάξης)

Σ κ η ν ῆ Σ τ'.

ΤΗΡΗΤΗΣ ἔπειτα ὁ κόμης ΛΕΟΠΟΛΔΟΣ

ΚΟΜ. Τί συμβαίνει;

ΤΗΡΗ. Τρέξατε, τρέξατε, κυρία κόμησσα!

ΚΟΜ. Τί συνέβη;

ΤΗΡΗ. Ἐφθίσεν ἡ ἐξοχότης τοῦ ὁ κύριος κόμης.

ΚΟΜ. Τί;

ΤΗΡΗ. Ὀλίγα ἔματα ἔτρεξα ἐμπρὸς. Ἴδου τὸν ἔρχεσθαι.

ΜΑΡΚ. (σιγὰ τῇ κομητῇ) Θάρρος!

ΚΟΜ. (προστρέφουσα) Σὺζυγέ μου! σὺζυγέ μου!

ΛΕΟΠ. Δὲν μὲ περιμένετε τόσο γρήγορα, κόμησσα;

ΜΑΡΚ. Καλῶς ἦλθετε, κόμη.

ΛΕΟΠ. Ἐδῶ ἦσθε μαρκήσιε; Ἰπέθετον ὅτι εἰς θε εἰς Νεάπολιν.

ΜΑΡΚ. Καὶ ἐγὼ δὲν ἐπίστευον ὅτι ἠθέλετε ἀφῆσαι τόσο γρήγορα τὴν Πετρούπολιν.

ΛΕΟΠ. Ἀπλὴ σύμπτωσης... Ἀλλὰ τί, δὲν μοι προσφέρετε λοιπὸν τὴν χεῖρα; Δίμνηος ἀπομάκρυνσις σᾶς ἔκαμεν ἄρα γε νὰ λησμονήσητε τὰς φιλικὰς ἡμῶν σχέσεις;

ΜΑΡΚ. Τί λέγετε, κόμη; (τείρουσά αὐτῷ τὴν χεῖρα)

ΛΕΟΠ. (κρυτῶν συρρομένην τὴν χεῖρά του). Ἄλλος πατήρ ὑπῆρξα πρὸς σᾶς... καὶ σεῖς εἴσθε ἄλλος υἱὸς πρὸς ἐμέ... τὰ συμφέροντά σας ἔλαβον ὑπὸ τὴν καδεμονεῖαν μου· σᾶς καθωδήγησα εἰς τὸ διπλωματικὸν στάδιον, ἐν ᾧ διεκρίθητε καὶ ἐτιμήθητε. Δὲν λέγω δὲ ταῦτα καυχώμενος, ἀλλ' ἵνα στερεώσω τοὺς ἱερῶν καὶ ἀναποφεύκτους ἐκείνους δεσμοὺς φιλίας οἵτινες μᾶς συνδέσαν καὶ πρέπει νὰ μᾶς συνδέωσι.

ΜΑΡΚ. Ναι, κόμη.

ΛΕΟΠ. Δύνασθε νὰ μοι εἴπητε τὴν αἰτίαν δι' ἣν σᾶς εὐρίσκω ἐν τῇ ἐπαύλει μου, ὅτι σᾶς ὑπέθετον πεντακοσίας καὶ ἐπέκεινα λεύγα; μακράν;

ΜΑΡΚ. (μετὰ ψυχρότητος) Κόμη, εἶς σᾶς φανῆ παραδόξον, ἀλλ' εἶμαι ἐδῶ... διότι ἐδῶ εἶναι ἡ μνηστὴ μου.

ΛΕΟΠ. (ἐκπλαγεὶς) Νυμφεύεσθε;

ΜΑΡΚ. Ναι, σήμερον.

ΛΕΟΠ. Καὶ... ἡ σύζυγός σας;

ΜΑΡΚ. Δὲν τὸ φαντάζεσθε;

ΛΕΟΠ. Ὅχι, ἀληθῶς.

ΜΑΡΚ. Δὲν ἐλάβατε τὴν ἐπιστολὴν ἥτις ὡς ἐκ λάθους τῆς ἐπιγραφῆς ἤλλαξε διεύθυνσιν;

ΛΕΟΠ. Βεβαίως... μίαν ἐπιστολὴν ἀκατάληπτον.

ΜΑΡΚ. Δὲν εἶδετε εἰς τίνα διευθύνετο.

ΛΕΟΠ. Ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη ἔφερεν ὡς ἐπικεφαλίδαν τὰς λέξεις: «Ἀξιολάτρευτος Ἐρσιλία!...»

ΜΑΡΚ. Βεβαίως! Αὕτη δὲ εἶναι ἡ ἐδῶ παροῦσα μνηστὴ μου. Σεῖς ἐλάβετε μίαν ἐρωτικὴν ἐπιστολὴν, αὕτη δὲ μίαν διπλωματικὴν εἰς τὴν ὁποίαν ὅμως ὑπῆρχεν ὑστερόγραφον, δι' οὗ ἐγίνετο μνεῖα τοῦ μετὰ τῆς Ἐρσιλίας γάμου μου. Λοιπὸν Ἐρσιλία, ἀπόδοτε τῷ κυρίῳ κόμητι τὴν πρὸς αὐτὸν ἀπευθυνομένην ἐπιστολὴν.

ΕΡΣ. Ἴδου, κύριε κόμη, λάβετε.

ΚΟΜ. (ἐξετάζει τὴν ἐπιστολὴν, θεωρεῖ εἰς ἕκαστον ὡς θέλων ν' ἀναγνώσῃ ἐν τῇ ψυχῇ ὅλον, ἔπειτα μὲ ελαφρὸν τόνον εἰρωνείας λέγει) Χαίρω, μαρκήσιε... συγχαίρω δὲ καὶ ὑμᾶς, δεσποσύνη!

ΜΑΡΚ. Ὁμολογήσατε, κόμη, ὅτι ἡ εἶδησις αὕτη σᾶς ἐκπλήττει. Ἀλλ' ἐν τῇ ἐκλογῇ συζύγου ἠθέλησα νὰ ὑποχωρήσω εἰς τὰς κλίσεις τῆς καρδίας.

ΛΕΟΠ. (σαρκαστικῶς) Καλῶς ἐσκέφθητε, μαρκήσιε, καὶ ἐπαναλαμβάνω τὰ συγχαρητήριά μου.

ΚΟΜ. Φίλε μου... θὰ εἴσθε κουρασμένος... μὴ ἔχετε ἀνάγκην ἀναπαύσεως;

ΛΕΟΠ. Ἀνεπαύθην εἰς Μεδιόλανα χθὲς τὸ ἑσπέρας.

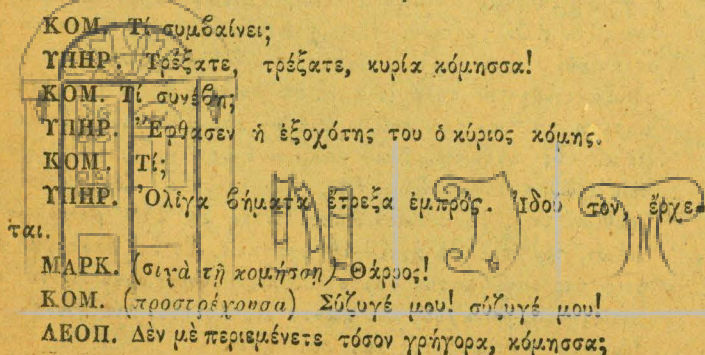
ΚΟΜ. Εἴδετε τὸν υἱὸν μας;

ΛΕΟΠ. Τὸν εἶδον.

ΚΟΜ. Καὶ πῶς δὲν τὸν προσλάβετε μαζί σας;

ΛΕΟΠ. (ἐνθῶς) Θὰ εἴθῃ βραδυτέρων. Ἀλλ' ἐδῶ δὲν βλέπω οὐδεμίαν προπαρασκευῆν δι' ἐορτὴν γάμου. Ποῦ εἶναι οἱ προσκεκλημένοι; Ποῦ εἶναι, Ἐρσιλία, τὰ γαμήλια δωρὰ σου;

ΜΑΡΚ. Ἀπόψε ἀναχωροῦμεν εἰς Μεδιόλανα, ὅπου τὰ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

πάντα προπαρσε κευάθησαν πρὸς ἀνταξίαν αὐτῆς ὑποδοχῆν.
ΛΕΟΠ. Θέλω κ' ἐγὼ νὰ σᾶς προσφέρω τὸ γαμήλιον δῶρόν μου.

ΕΡΣ. Εἴθε πολὺ καλὸς, κύριε κόμη!

ΛΕΟΠ. Καὶ διὰ νὰ δυνηθῶσιν ὄλοι ν' ἀπολαύσωσι τὴν ἐκ-
 πληξιν τὴν ὁποίαν σᾶς προετοιμάζω, ζητῶ παρ' ὑμῶν δύο
 λεπτῶν τῆς ὥρας συνδιάλεξιν κατ' ἰδίαν.

ΜΑΡΚ. Ἀλλά...

ΛΕΟΠ. Δὲν ζηλεύετε, πιστεύω, φίλε μου;

ΚΟΜ. Θὰ λάβω τοῦλάχιστον ἐγὼ τὴν τιμὴν νὰ παραστῶ
 εἰς τὸν διάλογον τοῦτον;

ΛΕΟΠ. Ὅχι, διότι θέλω νὰ προσθέσω συμβουλὰς τινὰς
 τὰς ὁποίας σῆς ἐθέτετε εἰς ἐνέργειαν ἐναντίον μου.

ΚΟΜ. Δοιπὸν μᾶς διώκετε;

ΛΕΟΠ. Ἀκριβῶς.

ΚΟΜ. Ἐρσιλία, νὰ σ' ἐναγκαλισθῶ καὶ πάλιν φίλη μου. (σι-
 γὰ τῆ Ἐρσιλία) Πρὸς θεοῦ, μὴ με προδώσῃς! (ἀπέρχεται δε-
 ξιάθεν).

ΜΑΡΚ. Ἐρσιλία, ἐπιτρέψατε ἵνα ἐπ' ὀλίγον ἀποχωριζόμενος
 ἡμῶν, ἀποθέσω ἐπὶ τοῦ ἀγνοῦ μετώπου σας τὸ φίλημα
 τοῦ μνηστῆρος.

ΕΡΣ. (σταματῶσα) Κύριε!..

ΜΑΡΚ. (σιγὰ τῆ Ἐρσιλία) Προσέχετε, θέλουν νὰ σᾶς προ-
 καταλάβωσι. (ἐξέρχεται ἐκ τοῦ βάθου).

ΕΡΣ. (καθ' ἑαυτήν) (Τί ἠθέλησαν νὰ μοὶ εἴπωσι;)

(ἐπεταὶ συνέχεις) Γ. Κ. ΣΦΗΚΑΣ

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΔΑΚΡΥΤΩΝ

ΤΩΙ ΕΛΛΟΓΙΜΟΤΑΤΩΙ
 ΚΑΙ ΕΥΠΑΙΔΕΥΤΩΙ ΠΟΙΗΤΗΙ
 ΚΥΡΙΩ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΩ ΜΕΣΣΑΛΑΙ
 ΤΕΚΜΗΡΙΩΝ ΦΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΠΟΛΗΨΕΩΣ.

Ἄνέθηκα τὸ βράχο σου, Κυρὰ Φανερωμένη,
 Ξυπόλυτη, δακρὺδρεκτη, με τὴν πνοὴν σδυμένη.
 Τὸδάκρυ μου ποῦ χύνεται ἰστὰ πόδια σου, Παρθένο,
 Μὲς τὴν καρδιά μου συμφορὰ τῶχει φαρμακωμένο.
 Τοῦ κόσμου τὰ σκοντάγματα μ' ἔχουνε σταυρωμένη,
 Ἐρσο κλαρὶ ἀπόμεινα, Κυρὰ Φανερωμένη!
 Ἀγάπησα ἀναμάρτητα ψυχὴ ξενυτεμένη
 Ἐάν ξηρὸ φύλλο μ' ἄφησε ποῦ ρευματιὰ τὸ σέρνει.
 Ἄν εἰς τὸ νοῦ του ὡς ὄνειρον τῆς νειώτης του δια-
 [βαίνω,

Ἦ μὲς τὸ ρεῦμα τῆς ζωῆς σὰ ῥόδο μαραμένο,
 Ἐς του πῶς ζῶ με δάκρυα κ' αἰσθάνομαι ἀκόμα
 οὐ χωρισμοῦ του τὸ φίλι πικρὸ, θερμὸ ἰστὸ σῶμα!
 Σώσεμε, Παντοδύναμη! ποῦ βλέπεις τί ὑποφέρω,
 Εἶμαι πτωχὴ καὶ τάματα δὲν εἶχα νὰ σοῦ φέρω,
 Οὔτε κερὶ εἰς τὴν ἅγια εἰκόνα σου ν' ἀνάψω,
 Στὴν εορτὴ σου σχόραμε π' ὄχ ἦρτα γιὰ νὰ κλάψω.
 Γιὰ τάματα, σοῦ ἔφερα τὰ ἔρμα δάκρυά μου,
 Ἄν τὰ ἠφτώχια μ' ἄφησε κ' ἡ ὀρφάνια στὴν καρδιάμου!

Γοναπιστὴ στὴν ἐκκλησιὰ ἐκλαιε, ἐθρηνοῦσε,
 Κ' ἡ νειώτη ἔξω χόρευε, ἐγέλα τραγωδοῦσε.
 Πολύμορφ' εἶναι ἡ ζωὴ! Δῶ σῆμαντρον σημαίνει,
 Παρέκει χαίρουσιν, δὲ ῥατοῦν ποῖος πάσχει, ποῖος
 μεθαίνει!
 Ἐστ' εἶνε ὁ κόσμος! ἄλλοι ζοῦν, ἄλλοι στὸν ἄδη πάνε,
 Καὶ ὅπου αἶμα χύθηκε τώρα γλεντοῦν, γελᾶνε!

Τῆς εἶπαν τὸ πῶς ἐφθασε λεβέντης ἀπ' τὰ ξένα,
 Τὸν χαιρετοῦν, κ' αὐτὸς ῥωτᾷ ὀλόθερμα γιὰ σένα.
 Ὅπως σπαράζει θάλασσα ἀπ' τὴν ἀνεμοζάλη,
 Ἐσπάραξαν τὰ στήθη της, ἔσκωσε τὸ κεφάλι,
 Στὰ γαλανὰ τὰ μάτια της ἐσφόγγισε τὸ δάκρυ,
 Στὴν ἐκκλησιὰ τὸ βλέμμα της ἐρρίξ' ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη
 Ἐγερν' ἐδῶ, ἔγερν' ἐκεῖ σὸν καλαμιά στ' ἀέρι,
 Νὰ ἰδῇ ἰστὸ πλῆθος τῶν πιστῶν τ' ἀγαπητὸ της ταῖρι.
 Ἐπάνω του ἐκάρφωσε ὀλόπικρη ματιὰ της
 Τὸ παγωμένο αἶμα της ἀναψε ἰστὴν καρδιά της.
 Ῥόδ' ἀνθισαν ἰστὰ χεῖλη της εἰς τ' ἀχνὰ τὰ μάγουλάτης
 Στιγμῆς χαρὰ τῆς ἔδωσε τὴν πρώτην εὐμορφιά της,
 Κι' ὅπως ὀλόστρωτο σιγᾶ τὸ κῆμα στὴ γαλήνη
 Μὲς τὴν ἀνέλπιστη χαρὰ εἰσῆγε κ' ἐκείνη.
 Τὴν εἶδε, ἀναστέναζε ἔκαμε τὸ σταυρὸ του
 Ποῦ εὐρ' ἀκόμα ζωντανὸ τῆς νειώτης τ' ὄνειρό του!
 Ὅπως τὰ μαῦρα σύγγεφα μὲστῶν στοιχειῶν τὴν πάλιν
 Λάμπουν, βροντοῦν ποῦ σπρώχνονται ἀπ' τὴν ἀνε-
 [μοζάλη

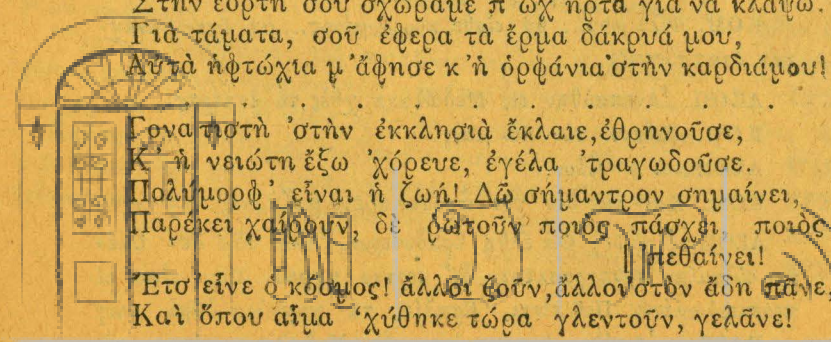
Ἐλάμψανε τὰ μάτια τους π' ἀντίκρουσε ἡ ματιὰ τους
 Ἐσκίρτησε, ἐβρόντισε ἡ ἄδολη καρδιά τους.
 Σὴν τὸ πουλὶ ποῦ ξαναἰδῆ χαμένο του αἰτέρι,
 Κι' ὅπου ξαπλώνει τὸ φτερὸ ν' ἀπαντηθῆ ἰστ' ἀέρι,
 Σὴν τὸ πουλὶ γοργὰ τρεξε τ' ὄμορφο παλῆκαρι,
 Ἐστάλαξε τὸ δάκρυ του σὴν τὸ μαργαριτάρι.
 Ἀγγελικὸ χαμόγελο τῆς ἀνθισε ἰστὸ στόμα,
 Ὅταν τῆς εἶπε σ' ἀγαπῶ με τὴν καρδιά μου ἀκόμα.
 Σὲ ἔβλεπα στὴ χαραυγῆ, σ' ἀστέρια, σ' ἡ σελήνη,
 Κι' ὅπου ἀνθίζανε μωσκέες, τριαντάφυλλα καὶ κρῖνοι.
 Ἄπ' τὰ ξανθὰ σου τὰ μαλλιά ὀλόχρυσον μὴ τρίχα,
 Θυμητικὸ, παρηγοριὰ στὴν ξενυτειά τὴν εἶχα!
 Κλαίοντας ἐγονάτισαν ἐμπρὸς εἰς τὴν Παρθένα,
 Κι' ὠρκίσθη τῆς ἀγάπης του πλειὰ νὰ μὴν πάει ἰστὰ
 [ξένα!

Ἄγγελος Καλκάρης.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ ΚΑΙ ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Poeta del dolore εἶνε ὁ τίτλος περισπουδαστοῦ μελέτης
 περὶ τοῦ μεγάλου ποιητοῦ Νικολάου Lenau, γραφείσης ὑ-
 πὸ τοῦ διαπρεποῦς ἰταλοῦ Πέτρου Bonetti. Ὁ συγγραφεὺς
 μετὰ τέχνης καὶ χάριτος δίδει πιστὴν ὅσον τὸ δυνατόν
 εἰκόνα τοῦ ποιητοῦ, παρεθέτει δὲ ἐν τῇ μελέτῃ αὐτοῦ καὶ
 ἀποσπάσματα τῶν ποιημάτων. Ἐξέρει καὶ κρίει μετὰ
 βαθυνοίας, καὶ γλαφυρότητος, διὸ ἡ μελέτη ἀναγινώσκεται
 εὐχαριστως. Πάντα ταῦτα μαρτυροῦσιν ὅτι ὁ κύριος Bonetti
 εἶνε συγγραφεὺς δέκιμος καὶ τεχνικῆς εὐχί τῶν τυχαίων.
 Προσεχῶς θα δημοσιεύσῃ μελέτην περὶ τοῦ Petofi καὶ τοῦ
 Shelley, ἀλλὰ τὸ ἔργον ὅπερ θα ἀπαθανάτησῃ τὸ ὄνομα αὐ-
 τοῦ εἶνε ἐκείνο περὶ τῆς ποιήσεως τοῦ δεκάτου ἐνιαυτοῦ αἰῶ-
 νος περιέχον καὶ ἐν ἰταλικῇ μεταφράσει ποιήματα πάντων τῶν
 ἐθνῶν.

— Ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ καὶ διακεκριμένου συγγραφέως τῶν «Πα-
 τριαρχικῶν πινάκων» καὶ ἄλλων σπουδαίων
 συγγραμμάτων κ. Μανουὴλ Ἰω. Γεδεῶν ἀγγέλλεται ἡ ἐκ-
 δασίς ἐν Κωνσταντινουπόλει χρησιμωτάτου εἰς ἕκαστον χρι-
 στιανικὸν ναὸν καὶ μοναστήριον βιβλίου ὑπὸ τὸν τίτλον
 «Βυζαντινὸν Ἐορτολόγιον» τὸ ὁποῖον εἶνε μνεῖα ἱστορικὴ καὶ
 κριτικὴ πάντων τῶν ἑσίων ἀνδρῶν καὶ μαρτύρων, μνεῖα τῶν
 εἰς αὐτοὺς καθωσιωμένων γαθῶν καὶ μονῶν, ἱστορία βραχεῖα
 τῶν ἐθνῶν τοῦ ὡ. ὄμιλου, τῶν ἀσέβων καὶ τῶν ἀνο-
 λουθῶν κ.τ.λ. Τὸ βιβλίον ἀποτελεῖται ἐκ 240 μεγάλων σε-
 λίδων, τιμὴν δὲ ἔχει τὸ φραγκικὸν τὸ ὑπ' ὄνομα καὶ ἐπέ-
 φεια τῆς ἐπιτομῆς ὅπου τὸ βιβλίον ἀνιστάμεν εἰς τε τοὶ
 ἱερεῖς, τοὺς μοναχοὺς καὶ πάντα εἰς Χριστὸν πιστεύοντα. Συ-
 ὄρηται ἐγγράφονται καὶ παρ' ἡμῖν.

— (1) Συμπεριφορά των μαθητών...
 — (2) Συμπεριφορά των μαθητών...
 — (3) Συμπεριφορά των μαθητών...

— (4) Συμπεριφορά των μαθητών...
 — (5) Συμπεριφορά των μαθητών...
 — (6) Συμπεριφορά των μαθητών...

— (7) Συμπεριφορά των μαθητών...
 — (8) Συμπεριφορά των μαθητών...
 — (9) Συμπεριφορά των μαθητών...

— (10) Συμπεριφορά των μαθητών...
 — (11) Συμπεριφορά των μαθητών...
 — (12) Συμπεριφορά των μαθητών...

— (13) Συμπεριφορά των μαθητών...
 — (14) Συμπεριφορά των μαθητών...
 — (15) Συμπεριφορά των μαθητών...

— (16) Συμπεριφορά των μαθητών...
 — (17) Συμπεριφορά των μαθητών...
 — (18) Συμπεριφορά των μαθητών...

— (19) Συμπεριφορά των μαθητών...
 — (20) Συμπεριφορά των μαθητών...
 — (21) Συμπεριφορά των μαθητών...

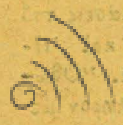
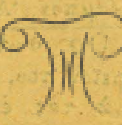
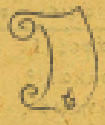
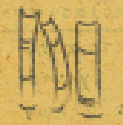
— (22) Συμπεριφορά των μαθητών...
 — (23) Συμπεριφορά των μαθητών...
 — (24) Συμπεριφορά των μαθητών...

— (25) Συμπεριφορά των μαθητών...
 — (26) Συμπεριφορά των μαθητών...
 — (27) Συμπεριφορά των μαθητών...

— (28) Συμπεριφορά των μαθητών...
 — (29) Συμπεριφορά των μαθητών...
 — (30) Συμπεριφορά των μαθητών...

— (31) Συμπεριφορά των μαθητών...
 — (32) Συμπεριφορά των μαθητών...
 — (33) Συμπεριφορά των μαθητών...

— (34) Συμπεριφορά των μαθητών...
 — (35) Συμπεριφορά των μαθητών...
 — (36) Συμπεριφορά των μαθητών...

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΕΟΥΠΟΥ.

— Ο ἰψηρισμένος ἀρχιεπίσκοπος ἡμῶν Δ. Πλάσιος ἐφθάσεν εἰς Ἀθήνας, ἐγκάδιος· δ' ἐγένετο αὐτῷ ὑποδοχὴ ὑπὸ τῶν ἐν Ἀθήναις διατριβόντων συμπολιτῶν μας. Διελθὼν ἐκ Πατρῶν ὁ σεβασμιος ἱεράρχης ἐνεχείρησε τῷ συμπολίτῃ ἡμῶν ἱερεὶ Θεοχάρη φράγμα διακρίσεως ὅπως διανεμηθῆ ταῦτα τοῖς ἐν Πάτραις πτωχοῖς Ζικουθίοις. Εὐχαρίστως πληροφοροῦμεθα ὅτι ὁ ἱερεὺς Θεοχάρης ἐξετέλεσε τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν μετὰ πολλῆς ἀκριβείας. Ἡ χειροτονία του ἐν πάσῃ μεγαλοπρεπείᾳ γενήσεται τὴν ἐρχομένην Κυριακῇ. Κατὰ πάσαν δὲ πιθανότητα θέλει διενεργηθῆ ἢ εἰς Ἀθήνας ἐκδρομῇ.

— Ἀντιπρόεδρος τῆς Βουλῆς ἐξελέγη ὁ ἀξιότιμος συμπολίτης ἡμῶν κ. Γεώργιος Κ. Ρώμας βουλευτῆς, λαβὼν ψήφους 118.

— Κατὰ τοὺς ὑπὸ τῆς Νομαρχίας ἐκδοθέντας προϋπολογισμοὺς τῶν δήμων τῆς νήσου ἡμῶν, τοῦ δήμου Ζακυνθίων τὰ ἔσοδα ἐκανοίθησαν εἰς δραχ. 166,000, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 165,370.

— Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἐπὶ τῇ ἐπαναλήψει τῶν μαθημάτων καὶ ἐργασιῶν τοῦ ἀξιοσυστάτου παρ' ἡμῖν Φιλαρμονικοῦ Συλλόγου, οἱ μαθηταὶ προσέφερον τῷ διακεκριμένῳ μουσικοδιδασκάλῳ αὐτῶν κ. Φραγκίσκῳ Νικολίνῳ πολυτελέστατον στέφανον μετὰ πλατέων ἐξ ὀλοσηρικοῦ ταινιδῶν ἀριστικῆ ἐπιχειρησμένων. Ἐπὶ τοῦ ἐνὸς τῆς ταινίας μέρους ἀνεγινώσκето διὰ κομφῶν κεχρυσωμένων γραμμάτων οἱ ἐξῆς στίχοι:

Τὴν τέχνην τὴν ὁρμονικὴν
Μ' ἀγάπην καὶ μὲ πόνον
Μᾶς δίδαξες ἘΣΥ,
Κι' ἄν ἔχη ὁ τόπος Μοῦσικὴν
Ἐστὸ ζῆλον Σου καὶ μόνον
Ἀνίκει ἢ τιμῇ.
Δέξου λοιπὸν ὡς ταπεινὸν
Εὐγνωμοσύνης φόρον
Τῶν μαθητῶν Σου δῶρον,
Τὸν στέφανον αὐτόν.
Ζάκυνθος 1894.

Dei suoni l' arte magica
Tu c' insegnasti solo
Con indefesso amor;
E se i divini numeri
L' odone in questo suolo,
A te si dee l' onor.
Dunque d' accogliere dognati
Quest' umile corona
Di fior, che a te si dona
Dai nostri grati cor.
Zante 1894.

Ἐπαινοῦμεν κατὰ καθῆκον τοὺς εὐγενεῖς τοῦ φιλαρμονικοῦ συλλόγου μαθητὰς διὰ τε τὸν ζῆλον αὐτῶν πρὸς τὴν τέχνην τοῦ ὁραίου καὶ διὰ τὰ εὐγενῆ πρὸς τὸν διδάσκαλον αὐτῶν αἰσθήματα.

— Ἡ μουσικὴ τοῦ νέου φιλαρμονικοῦ συλλόγου τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ὑπὸ τὸν διακεκριμένον μουσικοδιδάσκαλον Φραγκ. Νικολίνῳ, ἀνέκρουσεν ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ Ποιητοῦ διάφορα ἐκλεκτὰ τεμάχια μεγάλως εὐπρεπῶς, θεωροῦμεν δὲ δικαίαν τὴν ἐνθάρρυνσιν τοιοῦτου μουσικοῦ σώματος, ὅπερ συγκρατεῖ τὸ μουσικὸν γόητρον τῆς νήσου μας.

— Λαμπρῶς ὑπὸ πάσαν ἐποψίν ἀνεπτύχθη κατὰ τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Δημοσίας Βιβλιοθήκης, ὅπου μέχρι τινὸς ἐγένοντο αἱ συνεδριάσεις τοῦ Συλλόγου τῶν Φιλομαθῶν τὸ θέμα «Περὶ Θεοποιίας» καὶ Ἡθικῆς ὑπὸ τοῦ ἐγκρίτου παρ' ἡμῖν γυμνασιάρχου κ. Ὁδωνος Ρέντζου. Τὸ πικρὸν πλῆθος ὅπερ ἐπὶ ὧραν δλόκληρον μετὰ ὑψηλευτικῆς οὕτως εἶπειν προσοχῆς καὶ περιεργείας ἠπρόατο αὐτοῦ ἐνθουσιωδῶς κατεχειροκρότησε μετὰ τὸ τέλος τῆς ὁμιλίας τὸν ῥήτορα.

— Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ὁμίλησεν ἐν τῇ Λέσχῃ ὁ «Ζάκυνθος» ὁ ἐγκριτος νομομαθὴς κ. Διονύσιος Μαρτελάος, συνεχίσας τὴν περὶ πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς ἐν Ἑπτανήσῳ κατὰστάσεως μελέτην του. Ὁ διαπρεπὴς δικηγόρος ἐν πάσῃ ἱστορικῇ ἀκριβῶς ἀνέλυσε πᾶσαν τὴν πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν διοργανώσιν μέχρι τῆς Ἀγγλικῆς προστασίας φθάσας. Τὸ πικρὸν τοῦ Συλλόγου ἀκροατήριον κατεχειροκρότησεν ἐν τέλει ἐνθουσιωδῶς τὸν ῥήτορα. Ὁ κ. Μαρτελάος ἐν ἄλλῃ συνεδριάσει θέλει συνεχίσει τὴν περισπούδαστον μελέτην του.

— Τὴν προσεχῆ Κυριακὴν καὶ περὶ ὧραν 10 1/2 π. μ. ὁμιλήσει ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Συλλόγου «Δομδάρδος» ὁ ἀξιότιμος παρ' ἡμῖν φρουραρχος κ. Βρονταμίτης «Περὶ τῆς ἀξίας τοῦ στρατιωτικοῦ σταδίου». Τὴν μεθεπομένην δὲ Κυριακὴν κατὰ τὴν αὐτὴν ὧραν ὁμιλήσει ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς λέσχης ὁ «Ζάκυνθος» ὁ διακεκριμένος παρ' ἡμῖν νομάρχης κ. Π. Ματαράγκας «Περὶ ποιητικῆς γλώσσης». Ἡ εἰσοδος ἐλευθέρως.

— Ἀληθῶς τῆς θητείας τῶν δύο Συντηρητῶν τοῦ παρ' ἡμῖν Ἐνεχυροδανειστηρίου κκ. Καμύλλου Θ. Μερκάτη καὶ Διονυσίου Χαριτᾶ, εὐδοκίμως ἀμφοτέρων ὑπηρετησάντων, διωρίσθη τοιοῦτος ἔχων τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα ὁ ἀξιότιμος καὶ εὐγενὴς συμπολίτης ἡμῶν κ. Διονύσιος Α. Στραβοπέδης, λίαν κατάλληλος διὰ τὴν θέσιν ταύτην, τὸν ὁποῖον καὶ αἱ «Μοῦσαι» ὀλοφύχως συγχαίρουται.

— Τὸ Ἐπιπρακτορεῖον τοῦ ἔργου ἐν Ἀθήναις συσταθέντος νέου πρακτορείου τοῦ τύπου ἀνέλαβε ἐνταῦθα ὁ εὐγενὴς καὶ δραστήριος νέος κ. Δημήτριος ἱερ. Μ. Νομικός παρὰ τῷ καταστήματι Ἰεργίου Μπαχώμη.

— Δικασθεὶς καὶ πάλιν κατ' αὐτὰς ὁ συντάκτης τοῦ Κουτούζη διὰ τὸν γνωστὸν κατὰ τοῦ Συλλόγου τῶν Φιλομαθῶν ἐλλεβλόν του, δι' ὃν εἶχε προηγουμένως καταδικασθῆ ἡμῖν εἰς μηνιαίαν φυλάκισιν, ἠθωώθη, λίαν ἀξιεπαίνως συμβουλευσάντος τοῦ κ. Προέδρου αὐτόν, ἵνα τοῦ λοιποῦ μὴ ἐπιτιθῆται κατὰ προσώπων κατὰ πολὺ ὑπερκειμένων αὐτοῦ.

— Ἐξεδόθη πέμπτον ἤδη ἔτος τὸ ὑπὸ τοῦ κ. Γεωργίου Λογοθέτου ἐκδιδόμενον Ζακύνθιον Ἡμερολόγιον περιέχον ἐκλεκτὴν ἕλην διακεκριμένων παρ' ἡμῖν πεζογράφων καὶ ποιητῶν. Συγχαίρομεν τὸν ῥεατὴν ἐκδότην κ. Γ. Δ. Λογοθέτην διὰ τὸν ὑπὲρ τοῦ καλοῦ ἀγῶνα του.

— Προχθὲς ἐξεδόθη ἐνταῦθα ὁ ἀ. ἀριθμὸς ἑμμέτρου σατυρικῆς ἡφμερίδος ὑπὸ τὸν τίτλον «Οἱ Γάτοι». Ἐν τῆς ἀνεγνώσεως, αὐτῆς ἐπέβισθημεν, ὅτι εἰς τινὰς περιστάσεις ἐπρεπε νὰ ἐπιτρέπηται ἡ λογοκρισία.

— Ζητοῦνται οἱ ἀριθμοὶ 8, 21, 22, 25, 26 καὶ 28 τῶν «Μουσῶν». Πρακαλοῦνται οἱ μὴ διατηροῦντες σειρὰν καὶ ἔχοντες αὐτοὺς νὰ μᾶς ἐπιστρέψωσιν εὐπρεπῶς τὰ φύλλα ἐκεῖνα ἢ νὰ πωλήσωσιν αὐτὰ εἰς ἡμᾶς.

— Προχθὲς Κυριακὴν εὐόκως ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τοῦ ἐξαιρέτου νέου συμπολίτου μας κ. Διονυσίου Μπέσστα μετὰ τῆς σεμνοτάτης καὶ λίαν φιλέργου νεάνιδος Ἑλένης Κολώνη. Εἰς τὸ νεκρὸν ζεύγος αἱ «Μοῦσαι» εὐχονται πᾶσαν εὐτυχίαν.

— Δὲν θὰ ἦτο καλὸν ἢ Ἀστυνομία νὰ ἐλάμβανεν ἐν μέτρον ὅπως ὀρισθῆ τὸ βάρος τῶν ἀντικειμένων, δι' ὧν ἀσπλάγχως πολλάκις οἱ κερραγωγεῖς καταβασανίζουσι τ' ἀτυχῆ φορτῆγὰ ζωᾶς;

— Καὶ ἄλλο δυστύχημα ἐπληξε κατ' αὐτὰς ἦν εἰκοθενεῖαν τοῦ ὅσον καλοκάγαθου τόσον ἀτυχοῦς συμπολίτου μας κ. Σωτηρίου Δημακοπούλου, στερηθέντος τῆς εὐφυοῦς θυγατρὸς του ἐν τῷ ἔαρι τῆς ἡλικίας τῆς. Τοῦς οὕτω σκληρῶς ὑπὸ τῆς εἰμαρτένης δοκιμαζομένου ἀτυχοῦς γεννήτορας καὶ τοῦς καλοκάγαθου αὐτῆς ἀδελφοῦ καὶ ἀδελφῆς κ. κ. Χαράλαμπος, Ἀναστάσιος καὶ Νικόλαος ἐγκαρδίως συλλυπούμεθα. Ὁ φωτογράφος Γ. Δημητριάδης διάλυσε τὸ φωτογραφεῖον τοῦ κ. Δημακοπούλου τὴν ἐχούσαν ἐκφοδίας μετ' αὐτὸ νὰ τὰς ἐξωφλήσωσι, διότι ἄλλως θέλει κλητεύσει τοὺς δυστροποῦντας, καὶ κωφεύοντας, εἰς τὴν πληρωμὴν. Παρακαλεῖ ἐπίσης τοὺς ἔχοντας διαθέσιν νὰ φωτογραφηθῶσιν ὅπως προσέλωσιν ἐγκαίρως.